(by cutting the head off). Snh. 52b להה להה להה להה להה culprit be cut in two.—Hull. 124a לה גיים הפטור he split the stove lengthwise.—Pl. גּיְסְטְרָהוֹת, גְּיִסְטְרָהוֹת, הַּיְסְעָרְהוֹת, אַרְסְטְרָהוֹת, הַּיְסְעָרְהוֹת, דֹּיִסְטְרָהוֹת, Tosef. Kel. B. Kam. III, 8 לה שרובן כן הוג' for most of the fragments of pottery found in the potter's place come from misshaped vessels. Makhsh. II, 3 שרשראל וכ' pots into which Israelites and gentiles cast their refuse.—Y. Sabb. III, beg. 5° לה לבירא וב' סובלא לבירא וכ' one may fill a large pot with hot ashes &c.—3) (castra) camp, v.

בַּפִּיטרוֹן, v. גִּיסמרוֹן.

אלסָסְין, I m. (מָסָה ווּ, פִּרְסָא III a. מָסָה 1) side, arm. — Pl. גּיְסְסִין, Targ. Is. LX, 4; LXVI, 13 (h. text בי Pl. גִּיסְסִיא, יְהַיְסְנִיא, rop. loins. Targ. O. Lev. III, 4; 15 (h. text בסלים, Y. מסלים).

אָסְסְרוֹ, אַנְיסְסִרוּ, 'li m. (cmp. מָטִישׁ, long pole.—Pl. גָּסְי, גִּּסְסִרוּ, Targ. II Sam. XVIII, 14 (Ar. בְּסִיסִר, h. text שׁבשׁים).

גַּסְטֵרָא .v. גָּסְטֵרָא.

ניעגוע, v. אָני, v. אָני.

אָלְינוֹלָי ז'. II m. (אַנָּאָ, v. Job XXI, 10), pl. constr. לְּרְעֵּלְּרָּ ברים abortive eggs driven off by striking the hen. Tosef. Ter. IX, 5; Y. ib. X, 47b bot.; Hull. 64b (Rashi: eggs scalded in hot water together with forbidden eggs, v. preced.).

קל בי הנהר (b. h. קשׁ) side, shore. Makhsh. I, 4 על ג׳ הנהר Ar. (ed. בּ, R. Hai Gaon קשׁ, v. Koh. Ar. Compl. s. v. note 9).

קלן, אסין ch. same. Targ.Y. Ex. XIV, 9. Ib. XV, 9 (Y. II some ed. קמ). Ib. II, 5 (Y. II במ, 0. קרק); a. e.—Y. Kidd. I, 58^d; Y. Keth. VI, end 31^a אירורדוני על בי בי דומא וכי place me at the shore of a river, and if I do not, cast me into the river. Ib. XIII, 35^b bot. (קול, corrace.); Y. Kil. IX, 32^c bot.; a. fr.

* ምንቻ m. (ርባኔ I) adultery, sensuality. Sabb. 104², v. ጋ′ ገጽ.

. אפרפא . ע. גפרפא.

א היפורק m. (לפק) 1) embracing, hugging. Snh. 56^b בינישוק according as the stove is closed up.

קופון, אסופין, 'סוּ, 'סוּ, ch. (cmp. preced.) railing, rim. Targ. Y. Ex. XXV, 25; 27 (h. text מסגרת).—Pl. גּרפּוּפֵּר , גִּרפּוּפֵר , בּרפּוּפֵר , בּרפּוּפֵר (ווֹבּא Erub. 89^b.

ארם ה. (Alybatios) Epyptian, Coptic.—Pl. בּיפְטִים.
Meg. 18a' אוֹ בּפְטִיח (Ar. בּפְּתִיה לְּבָּפְתִּיה Egyptian or Coptic language.
Jews &c.—Fem. בּיפְטֵיה in Egyptian or Coptic language.
Ib.—Sabb. 115a. Ib.b או דגי דגי לונגים the author of the rule concerning sacred writings in Egyptian &c. (ib.a). Cmp.

גופר v. גופר.

רַפֿסוֹס m. (γόψος) gypsum. Y. Sabb. II, 5a top; v.

הפסים, עופסים, v. בפסים.

, 기회기, v. 기회가

וְגִּיפֵר, v. גְּיִפֶּר.

ארס (יבראר) ch.=h. מַּפְּת a sort of peat or turf.
Y. Sabb. IV, 6d [read:] כמראר גו ג' I kept it warm in gifta.
Ib. 'על ג' on top of g.

רפתי, Erub. 64^a (missing in Ms. M.), marginal version הִיפּוּמִי q. v.

לילם אילים איל

אַבְּין m. ch.=h. בְּי spark. Targ. Job XVIII, 5 Ms. Var. for בְּיבִּין בּיִבִּין בִּיבִין Targ. Job V, 7 (Ms. בִּי (ed. בִּיבִין, ed. Vien. נְבִיבין). Ib. XLI, 11 Ms. (ed. נְרִּצִין). Targ. Ps. CXL, 11 (ed. Vien. נִרצין).

Targ. O. Ex. XVI, 14 (כל כל thin and brittle like a coat of lime (h. text סססום). Targ. Y. Deut. XXVII, 2 (h. text ססום) a. e.—2) froth, foam. Pl. אירין. Targ. Y. Ex. XV, 10 בירין ithe foaming billows. [Targ. Jer. IX, 14, read בּרִידין, v. אירין. II.]—3) name of a disease, a sort of fever (?). Gitt. 69b, v. next w.

. 31

גרר, גרר, ארר אוון אוון, אירן א m. (גרר, גרר, cmp. b. h. וֹשָׁלֵח (שֶׁלֵּח) i) projectile, arrow. Targ. Is. XXXVII, 33. Targ. Job XLI, 20; a. fr.—Gitt. הוכ' ג' וכ' he shot an arrow eastward. B. Kam. $26^{\rm b}$ בערדנא דשרייה פסוקר מפסקי לרהיה (v. Rabb. D. S. a. l. note) at the time he let his arrow off, its force was broken, i. e. when he threw the vessel down, polsters were there to prevent its breaking. Succ. 38a דין ג' בעיניה וכ' this is an arrow in the tempter's eyes, i.e. this enables us to defy him. Kidd. 30° I should say to Satan ג׳ בערניך I defy thee; ib. 81a.—Taan. 25a אגרי בך גירֵי I shall let my arrow loose against thee (v. Rabb. D. S. a. l. note; oth, vers. v. 711 I ch.). Pes. 282, v. גִּירָאָה; a. fr.—אר רלוליתא (Ar. רלוליתא) the arrow of Lilith, supposed to be a wedge-shaped meteoric stone. Gitt. 69^b לגירא ליחד ג' דלי as a remedy for gira (v. preced.) let one get a gira of &c.—Pl. הָּרְרֵדין, הָּרְרֵדי, הָּרְרֵדין, בִּרְרֵדִיץ, גּרְרְרֶּדְּא. Targ. II Sam. I, 22. Targ. Y. I, II Gen. XLIX, 23 (תרד' not גרב'). Targ. Ps. CXX, 4; a.fr.—Snh. 108b גרלר וחוו ג' he threw chaff and it turned into arrows. B. Bath. 73a; v. אָבָן. Y. ib. II, 13b bot. מן קל גורי וכ' (corr.acc.) from the hissing sound of the arrows; a. fr.—2) shoot of a plant. Pl. גּרֹרֶי Sabb. 109^b ג׳ דרוברא shoots of fenugreek; (oth. opin. in Ar. flax-seeds, Ms. O. גידא, v. אָרדָא I).

בָּרר

אָרָרְא בּרר בּררָד (גִּרְרָא in. (גִּרְרָא מּרַרָּר בּרִרְּדְּרְא direct consequence of an act. Pl. אָרֹרְי B. Bath. 22^b בּרִרי בּרִרִּדְּר (Rashi בִּרְרִי דִּילִּדְה (Rashi בִּרְרִי דִילִּדְה (Rashi בּרִרִי דִילִּדְה (Rashi בּרִרִי דִילִּדְה (Rashi b. S. a. I. note); B. Mets. 117^a בּרִרִי דִילִּדְה שׁ when the damage is a direct result of his act. Ib. 44^a בּרִרִי דִירִדְּיִר וֹנִי it is his act that helped it (to get sour). [Rashi: his arrows in a metaphorical sense, v. preced.]

אַרָרָא IV pr. n. f., v. אַרָּלָא.

ch.=h. גֵּר. Pl. גַּרָרָה. Taan. 25², v. גֿר I ch.

וו אָרָרָא m. (denom. of יוו אירא II) shooter, (Rashi:) arrow-maker. Pes. 28º (prov.) בּרָבָּה מִקְטֵּה מִלְּבָּה (ed. אָרָא, corr. acc., v. Rabb. D. S. a. l. note) when the shooter (arrow-maker) is killed by his own arrow, he is paid from the spinnings of his own hand.

וו, 2). ביר .v. גְּירְגְּבְסִין, v. בַּיר, גִּירְגָּרְ

Pes. 111b top גיי דריקלא (Var. גידא, v. Rabb. D. S.a. l. note 30) the stem of a palm tree (Ar.: rind, v. preced.). B. Mets. 86a (Ms. M. גידרא, Ms. R. 2 גיררא, v. Rabb. D. S. a. l. note).

אַיִּרֹבָּאַ, אַיּרִבָּאַ, אַירִבְּאַ

אַרְרְדּוֹנָא (בּיִרדּוֹנְא) m. (cmp. בִּיִרדּוֹנְא) a young ase. Ned. 41°.

יַּרְרָדָּי, v. יַּרְרָדָּבָא, וּרְרָדַּי.

ַּערָת, v. אַירָת,

גרר Pi. of גרי.

אברר (גרי) instigation, provocation, stirring up. Sifré Deut. 87, v. הַסְּבָּה; Yalk. ib. 886. Tanh. Balak. 2 (ref. to Deut. II, 19) כל מיני ג' any sort of provocation (is forbidden); Num. R. s. 20, beg. גירור (corr. acc.); Yalk. ib. 765.

בורובין, גורובין, m. pl. (ברם) that which goes along, customary addition to weight or measure at sales. B. Bath. VI, 11 מרון לו גירובייו (Bab. ed. 88^b) נוחן לו גירובייו עלו ביי ..., Y. ed. מרם.) he must give him the due surplus. Sifra K'doshim Par. 9, ch. VIII.

גרמסין, ע. גררומסין.

גירונין, Targ. II Chr. XX, 25, some ed., read ררגונין.

ער (פּרַש: אַרבּער אַר ווֹ אַרבּער ווּ אַרבּער אַבּער ווּ אַרבּער ווּ אַרבער ווּייי אַרבער ווּ אַרבער ווּאַר ווּאַר ווּ אַרבער ווּיי אַרבער ווּ אַרבער ווּאַר ווּאַר ווּ אַרבער ווּאַר ווּ אַרבער ווּאַר ווּא

לררוֹצ II, אַרוֹן m. (בּרֵע II) the formation of globules or kernels in the grape. Ber. $36^{\rm b}$; Pes. $53^{\rm a}$, דוא בוסר הוא ג', צ. בּוֹסֵר.

בירון, עו ייזרק.

ברושרן, v. גרוושרן.

אַררות, ע. היות.

f. girutha, name of an unclean bird, supposed to be moor-hen. Hull. 62^b; Nidd. 50^b expl. the hen of the marshes. Hull. 109^b we are forbidden 'ג to eat girutha. [Ar. & Koh. Ar. Compl. II, 378^a.]

m. (denom. of בי) belonging to a convert family, descendant of proselytes. Kidd. IV, 1 (collectively); v. Tos'foth Yom Tob a. l. s. v. כהכר

אַרְרָבָּא. ע. אַּיִרְבָּבָא.

יּנְרַמֵּי, אַ וּרְרַמֵּנִיקִר, וּנִירְמֵּנִיאָ. ע. וֹּנְרַמֵּנִיאָ.

ארסקיין I, ארסקיין ווו (ברס II) acquired learning, tradition, study by heart. Targ. Cant. I, 2 מ'ל for study by heart (oral tradition).—Meg. 6^b מובי ב' וכי לאוקומר ל' וכי (remember) what one has learned, requires divine assistance. Sabb. 21^b מי בינקורוא מ' acquired in early youth (which

is better remembered). Ib. 30^b מגר פומרה מג' did not cease studying by heart; B. Mets. 86^a מגרְסִרּיִה.—*Pl.* מגרְסַרִּיָה.
B. Bath. 22^a they may be disturbed. מגרְסַרִּיהוּ in their studies. [In later literature מְּרָכָּשׁ מִּיִּרִּחָם.]

אָירְבָצָא II, v. אָירְבָּאָ.

בְּרְטְּהָ גְּבֶּשׁ (אַרְּסְרָאֹ (אַרְּסְרָאֹ II; b. h. בְּּרָשְׁה גְּבֶשׁה גְּבֶשׁה (בְּרִסְרָג II; b. h. בְּרְסָנְה Ezek. XLV, 9) acquisition, saving. Yeb. 117ª. Ib. בִּּרְסָנָה (Rashi נְּיִרְסָנָא) what is accumulated for me.

בריל, רְבַּיְרְעָבּי, וּ m. (בְּיַרְבְּיִר, I) deduction. Arakh. 25b מיל subject to the law of deduction. Ib. IX, 7 (33a). ביל בסף go back to their owners in the year of Jubilee or with a deduction from the purchasing price (Lev. XXV, 27). Kidd. I, 2 (of the Hebrew slave); a. e.

אנְרְיצָה m. (גְּרִיצָה, v. גְּרִיצָה) putting layers of dough on each other. Pes. או בלישא בג' Ar. (ed. Koh. בלישא, ed. הַלִּישָׁה) because it grows thick by combination.

וו פּיר v. אָירְקְרָיוּן, v. אָירְקְרָיוּן, 2).

מרר arrow, v. ביר III.

גרררון, Koh. R. to IV, 14 מבית ג' של פרעה, read: מבית ג' (v. גְּבִירְהוֹ) from Pharaoh's fortress (where he was in prison).

*ביל m. (v. דנ׳ לה וכ׳ I) familiar. Yeb. אור הנ׳ לה וכ׳ Ar. (ed. דג׳ לה וכ׳) annoyance of family quarrels is familiar to her.

אָל f. (ענש:) drawing near the altar (Ex. XXX, 20). Yoma 32^b. Zeb. 19^b; a. fr.

אָרְנִערָא, v. אָרָנערָא.

אַקְעָיִא, ע. אַקּשָּׂיָא.

אָבְעְּקְאָהְ m. (reduplic. of נשם door-sill, door-stop ; v. יבשְׁשָׁבּוּ

אלד, m. (גאד), cmp. לגור (גור) (growth, accrued property,] herd, flock (corresp. to h. מָקְמֶה). Targ. I Chr. XXVIII, 1.—Pl. גַּרְתֵּר (מֵּרְהָר Targ. Am. I, 1. Targ. Gen. XLVI, 34; a. fr.—Ned. 38a (quot. fr. Targ. Am. I. c.).

אם ה. (b. h.; לבלב) ו) heap of stones, bones &c., esp. rubbish, ruins. Sot. IX, 2 if the body of a murdered person was found שמון בג' buried in a heap. Keth. 15b עלדו את הג' buried in a heap. Keth. 15b משהר ג' של עבורות מיים בא to removing debris for saving one's life (on the Sabbath). Sabb. 34a מליד, מליד, מליד אישל באמות הוונים. Nidd. IX, 5. Kil. I, 2, v. הוולף. Cmp. אלים. 2) wave, billow. Mikv. V, 6

שלתות 'à a wave thrown on shore. Yeb. 121a; a. fr.— Pl. as above. Ex.R.s. 19 הלתות ה' waves overcame her, i. e. she encountered storms; a. e.—3) revolving door, turning on hinges or pivots. Sabb. 81a ' של ב' the pivot of a revolving door. V. הלבה.—4) (v. LXX Hos. XII, 12) turtoise. Pl. as above. Sifra Sh'mini, ch. IV, Par. 3.

אבלין ch. same, 1) heap. Pl. בּלֵּין. Targ. Is. XXV, 2.— 2) also אַלָּלָא wave. Koh. R. to XI, 1.—Pl. אָפָר אָלָלָא , אַפֿר אָ, אָפֿר אָ, אָפֿר אָ, אָפֿר אָ, אָפֿר אָ, אַלְלֵי, אָלְלֵי, Targ. Zech. X, 11. Targ. Ps. XLII, 8 (some ed. (גְּלְּרֵלֵ'); a.e. Targ. Y. I Ex. XV, 18 [read:] בָּרֶר גָּלְלַרָּרָא between the waves.--Yeb. 121° גלר אשפלו the waves may have cast him out (alive).-3) revolving door. B. Kam. 112a. Snh. 113a bot. רטרקיה לגַלֵּיה וכ' who locked his door and lost the key.--Pl. גלר Ber. 28a מרוקו ג' close ye the (college doors); Ab. Zar. 58a. B. Mets. 108a, v. אַלְלָא .--4) pl. אַלַּכְא excrements, ordure. Targ. Ezek. IV, 12; 15 (incorr. לבלד (v. לפלדל).—5) (v. לפלדל) Gallaya, cacophemism for similarly sounding idolatrous names. Y. Ab. Zar. III, 432 bot.; Tosef.ib. VI (VII), 4, v. እሷ፤ (Ab. Zar. 46a; Tem. 28b; v. בית גליא שלהן II). Meg. 6a בית גליא שלהן their house of idolatry. [גלרן], Sabb. 138^a, v. הְּלָּהוֹ] [Targ. II Kings XXIII, 6; Jer. XXVI, 23, v. גלָר.]

אָלֶא, v. אָלָא.

בּלָאַקְסִינוֹן , ע, ד' קסינון ,גלא.

אָלֵר .v. אָלַלָּאָר

N 7 1, Yalk. Zech. 578, v. 855.

בְּלֵב (cmp. הלה , נלש , to scrape, shave. Targ. Y. Lev. XIX, 27.—V. הַּלְּרָבָא.

קלבן m. (preced.) razor, knife. Targ. Y. Num. VI, 5; VIII, 7 (בְּלְבִין -Pl. בְּלְבִין Gen. R. s.31 (transl. הרבת צרים Josh. V, 2) מולה לי flint knives.—[Targ. Ezek. XXVII, 24, v. בְּלֵבוּ

בְּלֶבְיָא, אָלֶבְיָא ch. (preced.) barber.—Pl. אָלָבָאָ. Targ. Ezek. V, 1.

אַנְטְבִילָא . ע. גלבטא.

*קלְּפִרן m. pl. (גלב), scales. Targ. I Sam. XVII, און שריון ג' (עמר) אלכין (עמר גלכין; h. text משקשים). V., however, גּלָבֶּא

*אָבְבְּבְּבְּיִלְ f. (γλαύχιον, glaucion) juice of glaucion, a plant like the horned poppy. Sifra Vayikra, Hoba, Par. 12, ch. XXII המערב אין הערב האין Ar. (ed. אבלבקיא, Var. עלוברא &c., v. ed. Weiss p. 28² note) he who adulterates oil with the juice of glaucium (selling it for poppy-oil); Koh. R. to

IX, 13 בלבקר; ib. to VI, 1 בלקרא; Tosef B. Bath. V, 6 בלקרא ed. Zuck. (Var. בלנקר); Yalk. Lev. 479 בלנקר (corruptions of בְּלַנְקְרָא or בְּלַבְקְרָא; cmp. Löw Pfl. p. 205 a. 257). [Ar. a. Mus. seem to think of Lycium.]

ַּלַכְּל

Ithpe. איגפֿרג to boast. Lev. R. s. 10 is it these דאת ס מַנְּלֵּיג עליהון of whom thou art so boastful?

אָלְוֹלְן, pl. בְּלְבְּוֹלְ, m. (preced.) revelation, preaching. Y. Sot. I, 17^b; Lev. B. s. 26 [read:] מאר את בער מן בַּלְבּוֹר do not mind this man's boastful talk.

גלוגרקא , עלגומיקא.

Hithpalp. הְתְבַּלְבֵּל, חִוּבְלְבֵּל, Nithpalp. זְיִתְבַּלְבָּל 1) to be rolled. Erub. X, 3 מרדו the scroll rolled out of his hands (down the roof). Ḥall.III, לכו בחטרם in the case $\,$ of wheat flour, until it (the dough) is rolled, v. supra. Y. Kil. IX, 32° top; Y. Keth. XII, 35^b top מְרַגַּלְּגְּלִדן their bodies are rolled underground, v. גלגול. B. Kam. 17b but the barrel rolled to another place. Pesik. R. s. 6 מא"ר נְתְגַּלְנֶלֶה וֹכ׳ from Palestine it (the stone) rolled and arrived just for this momentary use; a.fr.—2) to be turned, changed, transferred, caused. Pirké the royal dignity נתגלגלה המלכות על וכ׳ the royal dignity was transferred on Esther. Shebu. VII, 8 כי לו שבועה if by chance an oath is imposed upon him in another law-suit (with the same persons), the court makes him swear by implication &c.; v. 54454. -3) (of waters) to tower, gather. Pirké d'R. El. ch. V; ch. XXIII.-4) (with סרומרם) to prevail (over hatred &c.), be moved. Pesik. R. s. 20 לְתְּעֵּלְגְּלֹדְּ רְחִמִידְ וְכֹי the Lord's compassion was moved. Tanh. Vayigg. 4; a. e. - 5) to throw one's self upon, to attack. Yalk. Is. 350 (ib. 288 נתגאה).

at wells, crane &c. Midd. V, 4. Tosef. B. Bath. II, 16

a public well. B. גילגל לרבים ed. Zuck. (Var. גילגל לרבים Bath. IV, 5 אח הגי the crane of the wine or oil press, v. אחרמרה. Erub. X, 14; a. fr.—2) globe, celestial sphere, esp. the sphere of the zodiac. Yoma 20b, a. e. או לי דומה the revolution of the Sun. Pes. 94b ב׳ קבוע ומזלות וכ׳ the sphere of the zodiac is stationary, and the planets make the circuit; ב' חוזר וכ' the sphere (wheel) turns around and the planets are stationary; a. fr.—B. Bath. 16b Ms. M. מה ערש זה דומה לג' וכ' as the lentil resembles a sphere, so is mourning a sphere making a circuit in the world; (diff. in ed., v. גְּלְגֵּלְ); Yalk. Gen. 110 מה עדשים האלו ג׳ '⊃1.—3) the eye-ball. Gen. R. s. 42; Lev. R. s. 11; Ruth R. introd. 6 (ref. to שרן משפט Gen. XIV, 7) ג׳ ערנו של עולם the eye-ball of the world (Abraham). Snh. 108a בשברל ג' סח account of (the covetousness of) the eye-ball (v.nextw.); a.e.—Pl. בְּלְּגְּלֵים. Makhsh.III, 8 wheel works. B. Bath. אול הלגלר חמה two Sun-globes.—Y. Nidd. III, ארם וכ' ארם וכל the apples of man's eyes are round.—Trnsf. the rotation of fortune, changes (v. B. Bath. 16^b quot. above). Sabb. 151^b (ref. to בַּנְלַלַ Deut. XV, 10) ג' הוא וכ' a wheel rotates in this world, i. e. changes of fortune take place constantly; Ex. R. s. 31, a. e.—3) (בַּרְגַּרְ globule, grain. Sabb. 64^b; 65^a, v. גַּרְגַּרְ.

Pl. as above. Y. Maasr. V, end, 52^a; Tosef. ib. III, 14

Egyptian beans are those שמלְגְּלְּהֶיְן חֹרין (ed. Zuck. גְלוגל, Var. לְגֹל הן, corr. acc.) whose globules are pointed.

m., v. next w.

בּוּלְגוֹלֶת, v. גּלְגוֹלֶת.

245

בְּלְבְּלְרָא f. (גלל) ball, round stone. Gitt. 47a מירחא וג' a bag and a stone (in it).

Hif. דּוֹלְלִידוֹ 1) same. Tosef. Par. IX (VIII), 8 הַּלְלִידוֹ froze. Nidd. 56^b; Tosef. ib. VI, 13 מַלְלִיד forms a clodded surface, opp. מקדיר penetrates.—2) to form a rind, scab; v. infra.

Hof. הוגלר to be covered with a scab (of a wound). Hull. 51^a המכח Rashi a. Ar. (ed. הוגלרד) if the top of the wound is covered with a crust; Keth. 76^b; Tosef. Hull. III, 11 הוגלרד.

בלר ch. same.—Part. pass. בלרד hoar-covered. Sabb. 1522 מור חלג סחרנותר גלידין (v. Rabb. D. S. a. l. note) the mountain (my head) is snow-covered, its sides (beard) hoary. [Lev. R. s. 7, v. next w.]

Ithpe. ארגלרד to be flayed. Hull. 46b, v. אַרִּרְכָּא; Succ. 35b.

תלה (b. h.; וללה) 1) coating, skin; thickness. Y. B. Bath. III, 13° top עד מקום שעושה ג' the fifty cubits of legal distance from the inhabited place are counted from the end of the town to the place where he flays the carcass. Yoma 44b [read:] בכל יום חיה וּלְהָה עב והיום рч (v. Rabb. D. S. a. l.) all the year around the pan was of a thick size, and this day (Day of Atonem.) it was thin. Num. R. s. 13 קערה גַּילָהָה גילהוֹ דק the charger was of a heavy size, the bowl &c. R. Hash. 27b if he scraped the Shofar והעמידו על גַּלְהוֹ and reduced it to its due size. Lev. R. s. 7 אלית רהוח וא'ית (Ar. גלירל) but you may think the bronze on top of the altar was a solid mass, v. גוֹרְהְרֵינִי scab of a wound, crust. Mikv. IX, 2 ג' שחרץ למכה (Maim. ב' שחרץ למכה) the scab surrounding the wound (Maim.: on the wound).—Pl. פּלַרִים, constr. גּרלְהֵר , גּּלְהֵר , Ib. בואה וכ׳ the seabby, dirty spots on one's body.

ארל', אָלְרָאֵר m. (preced.) worker or dealer in leather, harness-maker &c. – Pl. בּּלְרָאֵר B. Mets. 24b; Hull. 48a sq. מולא דג' harness-makers' place.

ּגֹלְדָּלָ**א**

 $\vec{\Pi}$ לָּלָ, $\vec{\Pi}$ לָּלָ, f. (לֹלָה, cmp. לַּלַה) a valve, folding. Y. Sabb. XII, beg. $13^{\rm c}$ גַּלִּין folding couch.—Pl. גּּלִּין. Bab. ib. $138^{\rm a}$ כמא ג' camp chair.

תְּלָת, ע. הַּנְּים. הַלְּם, ע. היה. הְלָּהְ, ע. הָלָה. הְלּהְהְהָשָא, ע. גלובדק הְלִּהְהָהָשָא, ע. גלוביא,

f. (popular corruption of lectica; for the prefixed guttural cmp. laena and χλαῖνα, lectum and κλίνη; v. Liddell & Scott's Greek Dict. s. lit. Γ) 1) litter, sedan-chair. Bets. 25^b Ar. (ed. גלודקד, Ms. M. גלנדקר). Cant. R. to V, 5; Koh. R. to IX, 11 מפר׳ בגלק׳ לא וכ׳ could not even be carried in a lectica. כמ פרקיא Yalk. Ps. 838 בכל קריקה כל פרקיא (read בְּכְלֵקְדִּיקָא). Ib. Lev. 666 בגלשקר בגלשקי; Sifra B'har Par. 5, ch. VII בלנטרא) he (the Hebrew servant) shall not walk behind thee when thou art carried in the lectica, v. אָקטִיקא. Sifré Deut. 37 גלגוטרקא (=lecticula) אלגרטרקא: Yalk. Kings 238 גלוגרסר (*2) Targ. Job XV, 24 איטימוס לגלוגדיקא Ar. ed. Koh. (ed. ready for the bier (for death, cmp. LXX).— 3) *foot-stool to the throne. Targ. Y. Ex. XXIV, 10 אחקניה אַלוּגְּדַּק וּכ׳ some ed.) made the sapphire brick a footstool in place of the hypopodion &c. - Targ. Lam. II, 1 ולוגדקא דרגלוהי (h. text הדום רגלוהי).

תְלַנְגלוּג', v. יְחַלַּגְלוּג'י. אַלוּגוּרָק.
אָרְבּלוּג'י, v. preced. art.
ולוגלין, Tosef. Maasr. III, 14, v. בְּלְבַּלְּגָּי, v. בְּלְוּגְלִיךָ.
יְבְּלוּדְרִי, אַלוּדִרי, Lam. B. introd., beg., v. בְּלוּדִרִי, v. בְּלְוּרִאָּי.

ארן m. (part pass. of בָּלֶּהְ appearance, outside. Gen. R. s. 45 אין סיחרה כוְלַלְּהָה her private conduct is not like her public appearance (she is insincere); ib. s. 71.—בַּגָּ in public, visible to all, opp. בסחר. Ab. IV, 4 he will be punished בו in an ostensible way. Sot. 3a; a. fr.

יים לרלה, v. יים אָר מּר מּר יים, אָרָלּוּר.

תְּלֹרְרָאָ m. (גלר) exile, stranger. Pl. בְּלֹרְרָאָ. Lev. R.s. 5 גלורי בר גלורי בר ג'. Ar. (ed. גלורי בר ג'. corr.acc.) thou stranger, son of strangers. Lam. R. introd. heg. גלורָרָאַר, read גְּלּוּרָאָר, (Ar. גָּלּוֹרָאָר.).

גלר v. גלר ch.

תללן, לללן, היל און m., pl. יאַ לּלּרלָרם (b. h.; גללן) filth (v. בּלָּבָּׁר, idols. Meg. 13ª to clean herself בְּבָּרֹר ברת אברה from the contamination of her paternal idolatry. Ib. יכולר וכ' she rejected &c.—'ג עובר ג', עובר ג', עובר ג', מיבר ג', מיבר

אַלוֹלְלָאֵר (גלל) m. (גלל) cast about, homeless. Pl. אָלוֹלָאָר, גְּּלוֹלָאָר, בּּלוֹלָאָר, בּאַלוֹלָאָר, ווּתּלוֹרָאָ, Pesik. Dibré, p. 110b גָּלִילָרָא (Var. יוֹלָאַ, v. Bub. note a. l.). ע. הַּלִּילָהְא.

עלום, v. הַּלָּוֹם.

גלוסא, ע. גלוסא.

ארובים, אוליבים, claustra, clostra, pl.) fastening, lock, bar. Erub. X, 10 ברשיש בראשר ב' a door bolt which has on its top a (movable) fastening contrivance (which may occasionally be used as a pestle). Sabb. 123^b '\(\frac{1}{2}\) (Ar. '\(\rho\), Ms. M. repeatedly '\(\rho\) the law about claustra, ref. to Kel. XI, 4 '\(\rho\). Sabb. 124^a '\(\frac{1}{2}\).

ארבים און m. (preced.) locksmith (claustrarius). Ber. 22a R. Yehudah ללוסטרא (corr. acc., Ms. M. אלוסטרא, Yohäsin Completum p. 148b (קלוסטראָד).

אָלרְסַקְא, וְלרְסַקְא, וְלרְסַקְא, וְלרִסְקָא, בּלוּפְסִיקא, Lesbiacus, Lesbiaca, v. בָּלוּפְסִיקא, (גְּלוּנְדְּקָאֵ , קלוּפִי , אָבְסִים; as to guttural before , v. אָרָפִים; relating to Lesbos (an island of the Aegean Sea, noted for its fertility and luxuries), Lesbian, whence 1) [in Syriac] name of a brand of white flour (P. Sm. 726), a white and delicate bread (cmp. Atheneus Deipnosophistæ III, 111). Tosef. Ber. IV, 15 שלמה של גלוסקרן an unbroken loaf of g'luskin, opp. של בע"רהב home-made. Dem. VI, 12 buy for me גלוסקן ed. (accus.; Ms. M. אחת גלוסקא, Ar. אחת קרן אחת. R. S. אולוסקא one loaf &c. Y. Ab. Zar. I, 40a bot. קלוסקין אחת; Erub. 64b גלוסקרן pl.—Pes. $6^{\rm b}$ he may find גלוסקרן Rashi $(\mathrm{ed.}$ ודעתיה שילויה, Ms. M. יפיפיה) a fine $\mathit{gl.}$ which he may have the intention of eating (in place of burning). Lam. B. to 1,16 גלוסקאן; a. e.—Pl. קלוּסְקאוֹן, הָּלוּסְקאוֹן, הָּלוּסְקאוֹן, יְקלוּסְ Sabb. 30^b. Gen. R. s. 88, beg. Lam. R. to II, 12 גללי (Ar. ed. Koh. קלסקרן); a. e.—2) a superior sort of olives already pressed when appearing in the market (Vastal, σταφυλίδες, v. Athenæus l. c. II, 56; cmp. בלופסרן). Ab. Zar. II, 7 זיתר קלוסקא חמגולגלרן Y. ed. II, 10 (Mish. זתים , בלוסקאות Bab. ed. 39b, זיחי ג', Mish. Nap. קלוסטא, Ar. ed. Koh. s. v. קלוסטרא, קלוסטרא). Bab. ib. 40b (ed. Pes. a. oth. אָלוֹסטָא, Alf. early ed. גלוֹסטַא, v. Rabb.D. S. a. 1. note 4). Y. ib. II, 42ª bot. הן זיהי ק' וכ' zethé k'luska is the same as rolled olives. [Ex. R. s. 30 גלוסקאות, v. [.וְלוֹּסְקְמָא

וְלֹּוֹסְקְאוֹ, v. preced. ים, גלוסקוים, עלוסקוים, v. next art. ונלוסקין, ע. גלוסקין.

κτροηία, πίροη κτροηίας m. (γλωσσόχομον, v. LXX, II Chr. XXIV, 8; as to 7 for 'λ, v. Liddell & Scott s. lit. Δ) case, chest, coffin. Y. Sot. VII, 22d גלוסקום a kind of casing ; Y. Shek.VI, $49^{
m d}$ bot. גלוסקורם (corr. acc.).—Gitt. III, 3 if he found the document בג'. Ar. (ed. (בד' a box מליקא דסבר a box for elders (for keeping documents &c.); B. Mets. I, 8 Y. ed. /3 (Bab. 20a, b a. Mish. /7). Meil. VI, 1 /3 (Bab. ed. 21a ר'). M. Kat. 24^b באגפיים (ר') a coffin carried by its handles.—Pl. גלוסקמין, גלוסקמאן, גלוסקמאן, אַל Meg. 26 $^{
m b}$ ספרים ספרים (Alf. Ms. קמאות, ed. הלוסְקמֵר ספרים, cases for books &c.—Ex. R. s. 30, end הגלוסקאות (corr. acc.) he opens the cases (containing his goods).

קלף, v. קלוף. בְּלוּפְסִרן .v. גְּלֹוּפִסִרן. עלופקרא, v. next w.

קלופקרין, וְלוּפְקרין, וְלוּפְקרין m. pl. (cubicularia, sub. gausapina &c.) woolly bed-covers, blankets.
Targ. Y. I Deut. XXIV, 13 (h. text שֵׁלְבָּוֹ .—Sabb. 51³; Tosef. ib. III (IV), 20, opp. סדרן linen sheets. Gitt. 70b ג' וסדרני (Var. ג' וסדרני) shall we ascertain his sanity of mind, according to the season, by asking him whether he desires heavy or light covers? Ib. 35a גלופקרין אחד Ar. (ed. גלופקרא) one set of bed-clothes.—Kel. XXIX, 2 קלובקרין אחד (Bart. גלופקרין, Bab. ed. אחת). Tosef. Sabb. VI (VII), 4; Yalk. Lev. 587.

לררך, Num. R. s. 11, read גַּלְיָרָין, v. אוּלְיָרִיר, אוּלְיָרִיר, שלוט m. (צלש) bald-headed. Targ. O. Lev. XIII, 41. ארושוים f. (preced.) bald forehead. Targ. O. Lev. XIII, 42 sq. (some ed. גְּלוֹשָׁתָא).

ללרת f. (b. h.; בלרת exile; also (sub. בכר the exiled community, diaspora. Ab. I, 11 שמא תחובו חובה ג' ye may be condemned to exile. Ber. 56a, a. e. ג' מכפרת עון exile (leaving home) is an expiation. ב' בבל Babylonian captivity; ג' דוך Greek (Syrian) dominion; ג' דוך Roman dominion. Ex. R. s. 15.—Esp. banishment to the city of refuge (Num.XXXV, 11 sq.). Macc. II, 6; a. fr. – Pl. אַלְּכּוֹרָת. Arakh. אולש ג'י three divisions of exiles; Num. R. s. 23, end סנחריב הגלה Sennacherib carried them off in three divisions.—Pes. 88a כבוץ כ' the reunion of the exiled. Men. 110² ב' של שאר וכ' the exiled of other countries (besides Babylonia). Bets. 4^b שונר רמרם מוברם ל ג' the two Holy Days (in the place of the one Biblical) observed by those living abroad (whom the communications of the Palestinean authorities could not reach); a.fr.

ACTO, 701 ch. same. Targ. Y. Ex. XX, 14. Targ. Am. I,6; a.e.—יש ביים Resh-Galutha, chief of the Babylonian

Jews. Succ. 31a; a. fr.—Pl. גלַנְיָרָאַא. Targ. Ps. LXIX, 1 לְּנְוֹח ed. Lag. (oth. ed. הַּלְּנִוּה sing.). Targ. Y. Ex. XL, 10. Targ. O. Deut. XXX, 4 רהר גַלוי ed. Berl. (ed. רהר גַלוּי, corr. acc.) thy exiles; a. e.—Snh. $11^{\rm b}$ בני ג' דבבל ובי the diasporas of Babylonia and all other diasporas (v. Rabb. D.S. a. l. note). Hull. 60b that the Egyptians might not call his brothers 'a exiles.

(b. h.; cmp. גלב), Pi. הַלְּבָּן, הַלְּבָּן to cut the hair, shave. Naz.VI, 3. Ib.IV, 6 בי אר גילודורה וכי if he himself or his friends cut his hair. M. Kat. III, 1 ראלה מובלהדרך וכ׳ the following are permitted to cut their hair during the festive week. Ib. 14a מוחר לנלם; a. fr.—Part. pass. מוחר לנלם, f. מגולַקות. Naz. IV, ה אשה מגלַ a woman with her hair cut; Y. ib. IV, end, 53c.

nd ch. Pa. rba same. Targ. O. Lev. XIII, 33; a.fr.— M. Kat. 17b איבער לרח לגלוחר וכ' he ought to have his hair cut &c.

Ithpa. אָרְגַּלֵּח, אָרְגַּלֵּח to have one's hair cut. Targ. Jud. XVI, 17; 22.— Sabb. 110b לרבלה וכי let him have the middle part of his head shaved.

pr.n. pl. Galhi, a legendary place in the district of Sodom. Nidd. 69^a האר דרנא דררנר בג' such justice which is injustice is dealt out in G.

בגלשורי .v. גלשורי.

וּלְאַקסִינוֹן .v. גַלְמִינוֹן.

לל, הלל, ולל, (b. h.) 1) to be uncovered. Tosef. Mikv. III, 1 a pit הַּבְּשׁׁ ed. Zuck. which was left open.—Part. pass. בְּלֹדִי open, revealed. Sabb. 55ª בֹלִדִּי it is open and known to me. Ber. $60^{\rm b};$ a. fr. V. 55.-2) (of a place) to become bare of inhabitants (v. Jud. XVIII, 30; Jer.I, 3); (of the inhabitants) to leave home, go into exile. Y. Taan. I, 64° top בכ״מ שבַּלה ... בַּלַח וֹכ׳ whithersoever Israel went as exiles, the Divine Majesty went with them (ref. to גולה, I Sam. II, 27); Meg. 29a; a. e.—Pesik. Hahod.p.48a אם ג׳ אחד מכם . . . כאילו וליחם כולכם if one of you is banished (by the Roman Government) to &c.: ... as though ye all had been banished; Pesik.R.s.15; Cant. R. to II, 8. Arakh. 12a; Meg. 11b ללה בשבע they were transported to Babylonia in the seventh year (after the subjection of Jojakim). Macc. II, אלו הן המולרן the following (involuntary homicides) have to leave for the city of refuge. Ib. אינו גוֹלָהו is not bound to flee to &c. Ib. 3 האב גולח ע"ר הבן a father is banished for killing his son; a. fr.

Hif. הַנְּבֶּלְה to banish, carry into captivity. Macc. 12b the Israelites executed the law of banishment in the desert. Num. R. s. 23, end. Ruth R. to I, 1 מארצם מארצם and is the cause of their exile &c.; a. fr.-Koh. R. to XII, 6 (play on גלה ib.) 'the golden bowl' is the gullet, שהרא מגלה את חזהב ומרצה (not שהרא ; Lev. R. s. 18 שׁמְכלה, corr. acc.) which banishes the gold and makes the silver run, i.e. which impoverishes the glutton.

Nif. הַבָּלָה to be discovered, exposed to view; to reveal one's self, appear. Tanh. Sh'moth 19 כ׳ עלרו בקולו וכ׳ He

revealed Himself to Moses with the voice of Amram &c.; Ex. R. s. 3. Ib. s. 2, end בכ"ם שחשכינה נגלים wherever the Divine Glory appears. Snh. II, 1, v. פָּסָה II; a. fr.

Nithpa. נְחְבֵּלֶה, נְחְבֵּלֶה to be revealed; to be exposed. Pirke d'R. El. ch. XXIII האחל בחוך האחל his nakedness was exposed &c. Yoma פּל בחוף לווג' עונם their sins were public (they did not hide them); סְרֵצֶם the end of their captivity was revealed (through prophecy). Naz. 23^b לונט his disgrace is published.—Pes. 119^a; a. fr.—Tanh. Mishp. 6; Yalk. Prov. 956, v. מַלֵּלֵינ אַ

וְלֵלֶּל, אָּלֶּלֶּל, אָּלֶלֶּל, אָלֶּלֶּל, ch. same; 1) to reveal, uncover. Targ. Num. XXII, 31. Targ. Am. III, 7; a. fr.—Part. אַּגָּלּי Targ. Prov. XX, 19.—2) to go into exile, go away, disappear. Targ. Hos. X, 5.—Ib. XI, 11 דרגלו those who were exiled. Targ. Am. V, 5 מִרְנָלָא רְנְלֹּוֹן (some ed. רְלֹפוֹן, corr. acc.); a. fr.—Ber. הלא I will leave home; גלא he emigrated into Roman territory. Pes. 49a לא גלאר כרגלֵר ארנשר ; I should not have emigrated לא גלאר I did not emigrate (voluntarily) as others do. Koh. R. to IX, וֹנֹיִ וֹכ׳ חויית נְּלֵי את דויית נְּלֵי וֹנֹי Part. אָלַרָּא, pl. נְּלַרָּא, f. לְּלָּהָ exiles. Targ. Nah. II, א בֹלֶלָהָא ed. among the exiles (on foot; ed. Lag. גִּלְּהָרָא, v. גִּלְּהָרָא, h. text גְּלְּהָרָה). Targ. Am. VI, 7 נְלָּגָּי the exiled communities.—Targ. II Kings XXIII, הול ג' (some ed. אַל) the graves of the homeless (h. text בּלְרָא , גְּל, , גָּלֶר , גָּלֶר , מָלֵר אוב. Part. pass. בַּלְרָא , גְּל, , גָּלָר , גָּלֶר , גַּלֶר אוב אויים אום אויים וויים אויים וויים revealed; uncovered. Dan.II, 19; 30. Targ. Job XXIII, 10. Targ. I Sam. III, 1; a. fr.—Targ. O. Ex. XIV, 8 בררש ג׳ openly (h. text ביד רמה).

Snh. 94^a. [דְּלְּכְּׁר Ezra IV, 10; a. e.]

Ithpe. אֵרְהַגְּלֵּרְ אֵרְהַנְּלֵּרְ (אַרְהַנְּלִּרְ to be uncovered, revealed &c.

Targ. Is. LXII, 1. Ib. LI, 9 אַרְבָּלְרָּא reveal thyself (h. text

וללא, גלר, emp. גלהוי (גילוהי) flash. בְּגְי as a flash, suddenly, rapidly. Targ. Is. XLI, 2; 25; Targ. Hos. XI, 11.

לְּלֵלְי f. (cmp. γάλιον) galium, bed-straw, an odoriferous plant. Targ. Y. Num XXI, 12 [read:] בוכרבי הילפר וג'.

אַלֶּר, אָבֶּל, אָבֶּל, אָבֶּל, part. pass. of אַּלָּא.—Pl. fem. בַּלִירָן. Targ. Prov. XXXI, 27 (ed. Lag. גְּלִין).

I pr. n. (Gallia) 1) Gaul, country of the Gauls in Europe. Yeb. 63° ships going מני לאספטיא from Gaul to Spain.—2) Gallia or Galatia in Asia Minor. R. Hash. 26°. Keth. 60° Nahum איש ג' the Galatian.

אַלַלָּא, v. אָלַבָּ a. preced.

אָלָרָא exiles, v. אָלָרָא.

בליגאסין, גליגאס גליאסין, וליאסין, גליאס. גליגאסין, גליאס

אַלְּרֶבְאָּא m. (גלב) shaved face. Targ. Is. XV, 2 Kimhi (ed. הילוח).

*וְלְרְבְּמֵוֹן m. (קֹאָטתּדסׁיּי) carved. Y'lamd. to Deut. IV, 4 quot. in Ar., expl. פטורי ציצים (I Kings VI, 18).

*ORבול, סוף או (caliga, adopted fr. acc. pl. caligas) nail-studded shoe of the Roman soldier.—Pl. ועַלינָאסִין. Lam. R. to II,7 [read:] בַּליאָסין בארץ הושם בארץ הושם בארץ הושם בארץ הושם בארץ וושם במסמרות ועושין רושם במסמרות ועושין רושם במסמרות במסמרות:]

לרל m. (גלד) 1) ice-coating on the water. Ohol. VIII, 5. Mikv. VII, 1.—2) v. גַּלֶּר.

לכוד, אלין, ch. same; ice, hoar-frost (h. כפור ה). Targ. Ps. CXLVII, 16. Targ. O. Gen. XXXI, 40 (Y. קרושא).

תלי, גלי, גליון m. (b. h. גלי; גלי ווא blank parchment, margin of scrolls. Yad. III, 4 בי the blank portions of a sacred book, the upper, the lower

margins and those at the beginning and the end; Sabb 116a Ms. M. (ed. pl.). Men. 30a.—Pl. אַלְּדּוֹנְדִּין , גַּלְּדּוֹנְדִין . Sabb. l. c., v. supra. Ib. הג' של ס"ור (Ms. M. sing.) blank parchments of, or intended for, a sacred book.—2) (a satirical adaptation of ἐναγγέλιον, v. אָרָן: ספרד ספרד מינין (Ms. M. הג' וספרד מינין: Sabb. l. c. בינין: הג' וספרד מינין: (Ms. M. הג' וספרד הצווקרם) the gospels and books of heretics; [disputants, Sabb. l. c., take our w. in the sense of blanks]. Ib. sq., v. אַלְּבֶּלִין: —3) (v. Is. III, 23; cmp. נְלִּבְּלֵּדְן a girdle of fine material. Gen. R. s. 19 (Ar. גלדונים, corr. acc.).

גלרידן, Lev. R. s. 20 יודן ג', read גְּלִּילָאָה; cmp. Tanḥ. Aharé אַ זיורן דמן גלילא:

ייר על לרר, v. אַלְלַרָרף, v. אָנָלָרָרף.

בלילי, הלילין ch. same; 1) district, circuit. Targ. Ezek. XLVII, 8.—Pl. אַלִּילִי, הָּלִּילִין, Targ. Josh. XXII, 10; a.e.—2) Galilee. Ib. XX, 7; a. e.—Sabb. 47°; 78° עוד יו בג' שנו Trefers only to Galilee.—Tosef. Shh. II, 5; Y. Maas. Sh. Y, 56° top, a.e. צ' חירואה (ארעירוא) לי עולאה עוד אין עוד מון בבר ג' ברלאה (corr. acc.).—Erub. 53° בר ג' ברב ג' לרלאון (corr. acc.).—Erub. 53° בר ג' היינואה (corr. acc.).

נְּלִילָא, pl. וְּלִילַיָּא, v. נְּלִילָא, pl. נְּלִילַאָּ

לְלְלְלְאָן m. ch.=h. אָלָדלָר, *Galilean*. Erub. הַלְּלְלָאָן (Ms. M. אַבְּלִילָא) foolish Galilean, v. אַבְּעָר —Snh. 113² אַרָּלָא a certain Galilean; Sabb. 88². Hull. 27b; a. e.— Pl. אַלִּרלאַר. Y. B. Bath. VI, 15c top.

אַלילְהָא, גּלילְבִירְאָ f. (v. הַּבֶּּא) folding. Sabb. 47b (גילירוא א. Ms. M. (ed. גללניי) folding couch, cot.

ללים, אלים, אלים, I m. (פּלָל 1) wrapper, cloak. Targ. O. Gen. XXV, 25 ed. פּלָל (ed. Berl. פָּלַלְן, v. פָּלָל (אָרָל, Var. פּלָל). Targ. II Esth. VIII, 15.—Sabb. 77 it is called g'lima, שנעשה בו כגולָם (שנעשה כגו') because one looks in it like a shapeless (armless) body (Ms. M. it is rolled up like a lump). Snh. 102 b שיפולר ג' trail of the cloak; a. fr.—Pl. בּלְּרְמֵי Ib. 110².

לְּבְּלְבְּאָא f. (בְּצִבְּע 1) height, hill—Pl. בְּלְבְּאָא Targ. Y. I, II Num. XXIII, 9; Targ. Y.

II Gen. XLIX, 26 אַרְמָרְהוֹ (read יֵבֶּלְהָוֹ). Targ. Y. II ib. 11 sq. his hills. Targ. Ps. LXXII, 3 יבָּלְבָּירִה valley. Targ. Job XXXIX, 21. Targ. Josh. XVIII, 28 Var. (ed. Lag. I, p. VIII יוֹבָּלְרָבְּירִ אָּרָבְּאָרָא ,בּּלְרָבְּירִא אָבְּיבְרִי אַרָּא ,בּלְרָבְירִ אַרָּא ,בּלְרַבְּירִ אַ , דער אַרְבּירִ בּלְרַבְּירִ אַרָּא ,בּלְרַבְּירִ אַרָּא , רבּרַבְּירִ אַרָּבְּירָ (Ar. בְּלָבְּירָ) and carried him down the valleys.

ַּבַל

f. (γαλήνη) calm, stillness of wind and wave. Y. Yeb. XV, 15^d top לום הים הים או if there was a calm sea, and you looked around and there was none &c.; Y. Erub. IV, 21^d bot. בלנו ed. Krot. (corr. acc.).

אבריק m. (v.next w.) shaping (of writing), impress, poetry. Targ. Ps. XVI, ו מרוצא a well-arranged poetry (h. text גליף בריך 180 CXIX, 130 גליף דבריך the impress of thy words (h. text הפתח).

לְּכִּיקׁת f. (קְּלֵּבֶּ) shaping, formation (of speech, cmp. גּוֹם, אָבִּיפֶת משפּתים Pesik. R. s. 33 בְּלִיפֶת משפּתים (ref. to Is. LVII, 19).

קלרצור pr. n. Gallitsur, name of an angel. Pesik. R. s. 20 (defined טְמַלֵּה טִעמִר ציר revealing the reasons of the Creator); Yalk. R'ubeni, Mishpatim end ג' העכונה G. surnamed Raziël.

קלות, הליות, pr. n. m. (b. h.) Goliath, the Philistine. Sot. VIII, ז' בנצחונו של ג' relying on the strength of G. Ib. 42^b בנים וכ' פנים וכ' he is named G., because he stood before the Lord with barefacedness (defiance). Lev. R. s. 5; a. fr.

גַלְבִּין .√, גלכין.

Nif. לְּבְּלֵּה to be rolled, folded. Cant. B. to V, 14 הַבְּלֵּהׁן they could be folded up. Snh. 68° my two arms which are like two scrolls of the Law שנגללון rolled up (not unfolded, i. e. with me learning is buried which I was prevented from teaching).—Trnsf., with אָד to be rolled on top of, to prevail. Ber. 7° may my mercy prevail over my attributes (of justice &c.). זי בולן רומניך על וכן אַבָּבֶּלַב.

Hof. הוגלל to be rolled up, folded. Taan. 21^b; Men. 95^a יהור when the curtains (of the Tabernacle) were folded up (for removing).

בליל ch. same, to roll, unfold.—Part. pass. בליל unfolded, visible. Targ. Cant. V, 14.

Pa. בַּלֵל to roll off. Targ, Y. II Gen. XXVIII, 10 (some ed. בְּלֵל Pe.).

. בּלְגֵּל v. צִּרְגִּלָל, Ithpalp.

לבלים, constr. בלל m. (b. h.; preced.) 1) rolling along with, appendage. Men. 15²; Pes. 13^b אור מודה לבל the bread is an appendage of the thank-offering; Men. 80^a בלל בל in consequence of, on account of, v. next w.—2) something rolled, rounded, ball, ordure, excrement, dung. B. Kam. III, 3 אור הובן אור הובן אור הובל הובל בל Sabb. 153^b to cast excrements (of animals). Lev R. s. 16; Esth. R. to III, 1 בללו וכל הובל בל as the dung is repulsive.—3) (with בללו וכל אור מובל בל amaterial used for vessels, supposed to be baked ordure. Kel. X, 1. Par. V, 5. Mikv. IV, 1; Sabb. 16^b. Men. 69^{ab}; a. fr. [Rashi to Sabb. l. c. expl.

בללניי ג' f. (preced.) 1) ball-shaped, lump. מרלהר ג' salt in lumps, rock-salt. Hull. 114°; Kidd. 62°.—2) folling, v. אַלּרלָהָא

בלים ch. same; 1) to roll, wrap up. Denom. בּלִּיבֵּא, בּלִּיבֵא I, בּלִּיבֵא II.

אַלְם, v. הַּלְּאָ, v. אָלָם, v. אֹלָם, ע. אָלָם, v. אַלָם, ע. אַלָם, ע. אָלָם, ע. אָלָם.

דור היי היי לולבות היי

the world &c. בארלו ג' בארלו ל be lonely; look upon thy wife, as if she were menstruous; Y. Taan. I, end, 64^d ששהך ג' make thy wife lonely. [Cmp. Snh. 22^b , quot. s. v. בּוֹלָלֵה]

בַּלְמוּד. ע. בַּלְמוּד.

ווֹ וּלִיבָא , עַלְבְּלְבָּתְ

גלבר v. גלבר

250

לְבַלֵּע (b. h.; cmp לגרע. גרליו.) to scratch off, rub; lay open. Nif. אָלָי to be opened through rubbing or scratching, to bleed. Nidd. VIII, 2 (58b) והרא יכולה להגלע וכ' (Bart. להוגלע) and it (the wound) may have been bruised so as to bleed.

Pi. אַלָּהְ, יַבְּיה (with בּ of person) to detract from, lay bare the ignorance of, attack. Y.Yeb. VIII, end, פּל בּ וּ בּיב וּ בּיב וֹ וּכֹי (did they send him off) in order not to see him exposed, or because he was not fit (to argue)? What is the difference? אות משום שלא לגלע? (What is the difference? בוֹ וּב וֹ בּיב וֹ וֹ בּיב וֹ וֹ בּיב וֹ בּיב וֹ וֹ בּיב וֹ וֹ בּיב וֹ בּיב וֹ וֹ בִּיב וֹ בַּיב וֹ בִּיב וֹ בִּיב וֹ בַּיב וֹ בּיב בּיב וּ שׁבְּא בּיב וּ שִבְּא בּיב וּ בּיב וֹ בִי בּיב וֹ בִיי בּי בּי בּיב וֹ בּיב וֹ

גְּלְעִד, אָלְעָד, פּגַשׁ, פּגַשׁ, אָלְעִד, אָלְעִד, אָלְעִדְן. פּגַשׁין, אַנְעִין, אַנְעִין, אַנְעִין,

לבל (cmp. בלב to dig out, engrave; to shape, form. Gen. R. s. 47; s. 53; s. 63 ביל הואר בל the Lord shaped a womb for her.—Part pass. אלוף engraven. Tanh. Balak 14.—Pi. אבלפרן same. Pesik. Aniya, p. 137 בלפלדן shaping it; Pesik. R. s. 32 בלפלדנים (corr. acc.).

אובר II, אובר m. (preced.) engraving, setting. Targ. Ex. XXVIII, 11. Targ. Hag. II, 23; a. e.

אַנְלָפוּרָא f.=אוּלָפוּרָא. Targ. Y. II Ex. XXXV, 33.

אַרְבְּלְבְּלְבְּעְ pr. n. f. Cleopatra, queen of Egypt. Tosef. Nidd. IV, 17 ed. Zuck., v. קּלִּראוֹפַטְרָא.

אַלאָמִיקא, v. אָלאָמִיקא. גלאַמִינון, v. גלאַמינון.

Hif. הַבְּלֵּרְשׁה to bring to light, to publish. Ib. to IV, 1 (גלשה הנגלשה הבלשה וכי (Ar. ed. Koh. בהלשה מחל and what publication (institution or law) have I (the Lord) brought to light out of that event?

*Hof. הדּגְּלָט (denom. of שָּׁבְּ baldness) to be made hot enough for scalding the hair or feathers of an animal's skin. Part. מַדְּגְּלְשׁרִן, pl. מִדּגְלְשׁרִ seething water. Pes. 37b (Rabad to Eduy. V, 2 quotes a version מַגְלְלִשְׁרִם scalding water, Ar. בַּלְשִׁרם fr. שַׁבַּ Y. Hall. I, 58a top מַבְלִּים.

בליש ch. same; to shine, be bald; v. פּלושרָאָא, אָלוּשׁרָאָא &c.
—Part. pass. בּלושרָשׁבּישׁבּישׁב (v. preced.) brought to scalding heat, boiling over. Koh. R. to VIII, 9, v. אוו גּרטא אווו פּרטא.

 * לַלָּטָׁלַ m. (preced.) baldness. Pl. מֵי גְּי גִּלְשִׁים scalding water, v. שַּׁלָּשָׁ Hof.

רָלְלְשָׁת, v. הַּנְּלָשְׁת.

בלשורשיתא f. (גלש) public monument. Targ. Cant. to IV, 1 (v. Cant. R. to ib. s. v. פָּלשׁי.). [Ar.reads גובשושיתא but the phonetic interpretation refers to שגלשו of the Hebrew text.]

אַהְשְׁלוֹשְלְשׁלְשׁרָלְשְׁלְשׁלְשׁרָלְשִׁלְשׁרָלְשִׁלְשׁרָלְשִׁלְשִׁלְשִּׁרָא, אָבְלְשׁרָלְשִׁרָא, אַבְּלְשִׁרָּא איזיא בּלִישׁוּהָא, Targ. Y. Lev. XIII, 42 sq.

עלְשׁלְישׁלְּאַבּיים. Targ. Y. Lev. XIII, 41.

בון, באבן (איבון) m. (preced.) joint, angle, esp. two sides of a rectangle. Erub. 55° במרן גם Ar. (ed. גאפו

IX, 14b bot. אחרן וג' ריבוידן the eths and the gams in-

timate an extended qualification (by implication), v. 7%.

in the shape of a right angle. Zeb. 53^b NO1 (Yalk. Lev. 441 סורה אחת כמין ג' Pes. 8b מורה אחת כמין ג' one row of wine vessels. in the shape of &c., i.e. the front and the whole upper layer. Y. ib. I, 27b bot. קולפו כמין גם.—Kel. XIV, 8 (מפתח) משל גם שנשבר מחוד גומו a key whose bit is joined (opp. to של ארכובה of one piece) broken at its junction. [Sabb. על הגם אב, q. v.]—Pl. צל הגם אב, על הגם אב, q. v.]—Pl. צל הגם Y. Pes. l. c. קולפו כמין שני ג' he takes off for examination two front and two upper layers, v. supra. Ib. if the vessels are arranged like steps קולפו ג' ג' he must examine by front and upper layers on each landing. B. Mets. 28a the combined measure of both dimensions of a piece of goods, square measure, opp. מדת ארכו ומדת החבו the measure of each dimension specified. - Sabb. 103b על אין, v. בּמִידן.—[Commentators explain our w.=Greek Gamma, Γ, whence the Var. ΝΩλ.]

אריב וווי ח. (Γάμμα) 1) Gamma, the third letter of the Greek alphabet. Shek. III, 2 אלפא בירוא ג' Ms. O. (ed. אב'ם).—2) the shape of a Gamma, Γ, v. preced.

Pi. אַפָּאַ אָפָּאַ same. Sabb. 111^a אָנְמָעָ (Ms.M.) נְּפָּאָ וּפְלּט רוכן the Mishnah means, he must not quaff and spit out; Bets. 18^b ; Y. Shebi. VIII, 38^a top מְנַמֵּאַ a. fr.

m. pl. (preced.) sweetmeats, delicacies. Esth. R. to I, 9 (play on ביני ג' (play on ביני ג' (play on ביני ג').

(Pilp. of נמכו) [to peel, scrape, trnsf., cmp. מובים לה besitate, stammer, to speak with an expression of uncertainty or of scruple. Kidd. 30° אל הובים והחצר הם that thou need not hesitate in answering him; Sifré Deut. 34. Ber. 22° (מובים לבינלה וכי (Ms. M. a. Bashi רקורא) was speaking hesitatingly over (as the Amora of) R. Judah &c. Ib. מובים לבינלה וה should read in a hesitating manner (rapidly murmuring); Y. ib. III, 6° bot. בה בינל מגי בה החדל מגי בה בה (hesitating to pronounce the Divine Name). [Cant. R. to VII, 1 במגומום (אומובים, אומובים, אומובים, אומובים, אומובים).

בלים ch. same. Hag. 15^b מְּנְטְּמֶם בּלִּרְשׁנִיה a stotterer (Ar. אָבֶה). Meg. 31^b (v. Rabb. D. S. a. I. Var. Lect.) read the curses (v. אֲבֶר) rapidly murmuring; Koh. R. to VIII, 3.

גומר .v. גמר.

רבון (v. next w.) to contract. ממה במרקה a reduced cubit, v. בּוֹמֵר – אַנּים, v. גוֹמֵר גוֹמָר.

32

רביד (cmp. מביף (מביף) to contract, shrink, be tight. Pes. 111a מַלְּדְּר מַלְּמִין (Ms. M. מֵלְדֹּר מִלְּאַרִים (his shoes shrank (became too tight). Hull. 43a למדא לידו (the gullet) contracts. Gitt. 57a המדא לידו the land shrinks, opp. ארודא. Yoma 69a; Bets. 15a המדא דנרש וכי the shrunk (hard) mattress of Narash (which does not warm) is permitted (does not come under the law of מַלְאָרָם —Part. pass. בְּמִיד contracted, atrophied. Targ. Jud. III, 15; XX, 16 (h. text אַבְּיִר מִּיִּר עָּיִר.).

NTDAI, v. preced.

אבין II Gamda; 1) pr.n.m. B. Kam. 72^a Rab. G.—Pes. 64^a; 73^b; Hull. 30^a R. Hiya bar G.—2) G., name of a river or canal in Babylonia. Ab. Zar. 39^a; Succ. 18^a

אָבֶּמָא, ע. אָנָמָדוֹ, ע. אָנָמָדוֹ

קֿאַם, Ḥull. 111², v. אַנְאַם,

קר (ממר) contracted, reduced. Y. Yoma IV, 41° bot., v. אַמַרו גּ גּרָם.

אַלְּאָלָאָ f. ch. same.—Pl. לְּמִוּלֶן. Targ. Ps. CXVI, 12.

*קרן or 'בורקרן, Koh. R. to III, 9, a corruption of אָבּוּרְקָרָאוֹת—אָנְבּוּרְקָרָאוֹת. v. אָבִּבּוּרְקָרוֹן

לבות (comp. לבות ליינו, Pi. נבות to couple, esp. to suspend branches of the wild fig on the cultivated (the process called caprification, v.Sm.Ant. s. v. Caprificatio). Tosef. Shebi. I, 11 רמצודרן וקנפורן ומנותן ed. (missing in ed. Zuck.).

*אָלָבְוּ, 'גֹּ בְּבְּוּ, 'גַ בְּרְבְּיִא (Ar. s. v. ס מ: בורגיא 3: בורגיא ב

לב"ז (b. h.) pr. n. pl. *Gimzo*, in Judea. Taan. 21^a, a. fr. ז נחום איש גם זו, Tosef. Shebu. I, 7 מנחם וכי (always in two words).

אַרְיָּבְּיִם m. (v.נביז) a fig or carob ripened through caprification. Lam. R. to I, 5 (Ar. ביירון).

אריברית m. pl. (preced.) a dish of gamzuz (prepared with wine), v. אַרְיְנָפֶּרְא. Y. Maas. Sh. II, beg. 53b; Y. Yoma VIII, 45a top גמררית; Y. Shebu. III, 34b bot. גמררית (כּמְיִבְּיִרה ;

רבין ל. און (מבין ל. מבין (מבין ל. מבין (ed. Y. מב, Var. ובירון ל. מבין ל. מבין ל. מבין ל. על הדריך ל. על הדריך ל. על הדריך (ed. Y. מבין ל. על מבין ל. על מבין ל. מבי

בַּתַמרן. v. בַּתַרורן.

252

אָרמַא, v. אָנְמַבְּרַרָּא

אָבֶע Targ. Job XXXIX, אָבֶע (Ms. אָבֶע הָּ to swallow, quaff. Targ. Job XXXIX, אַבְּעָר (Ms. אָבְעָאוֹ).—Y. Ab. Zar. II, 41° bot. (expl. שורפה Mish. II, 7) גמר לה (ed. המרלה, corr. acc.) he quaffs it, sucks it out. Succ. 49° אַבְּעָר בָּבְּוּעָר let him quaff (take full draughts); ib. אַבְּעַר נְּבִּוּעָר (read: אַבָּער with Rashi, or בַּעַר עָבָּער (read: גמרער אַבּער אַבּער בּער אַבּער). אַבּער אַבּער אַבּער אַבּער.

אביב bulrushes, reed-grass (used for ropes). Kil. VI, 9. Sabb. VIII, 2. Y. Erub. I, 18^d מברדן and a reed-rope over them; a.fr.—Chald. form במירא. Ib.

וְבַּמֵר, v. וְבַּמֵר.

עַרַרְאָם, v. כּדי גמראָן וו.—[Num. R.s. 21, עררא כּדי , v. גמראָה.]

ַהְנְתִיאָה, v. הְנְתִינֶה, v. הְנְתִינֶה,

, ער לים, ע. אמרל,

ו בְּמֵר Y. Ab. Zar. II, 41° bot., v. בְּמֵר I.

אָבְרַלָּת, constr. הַבְּרַלָּת, v. הּבְּרַלָּת.

לברלה, (גמילה, גמילה, (also ג'תְּסְרִים, v. גְּמִילָּה, v. גְּמִילָּה, v. גְּמִילָּה) deeds of love, charity (abbr. ה"ת). Peah I, 1. Ber. 5ª. Sot. 14ª the Torah ל"ח ה"ת הודלתות ה"ת begins with charity (clothing the naked, Gen. III, 21) and ends with charity (burying the dead, Deut. XXXIV, 6); a. v. fr.—[Deut. R. s. 1, v. בְּמִילּלִּה]

ַּבָּרֶלָ**א**

גמיסקון, גמיסקון, גמיסקון a.

וְּמִראָת, ע. וּמִרעָרה,

, v. next w.

m. pl. (γαμικά, τὰ) marriage, nuptial feast (the guests of which are the witnesses of the marriage; v. Sm. Ant. s. v. Marriage); wedding contract. Pesik. Hahod. p. 52b; Yalk. Ex. 190 a king married many wives ולא כתב לחם לא ג' ולא איפטרא but did not order in their behalf a record of the nuptial act or of the date of marriage 'וכרוב לה ג' וכ' but when he married a woman of noble descent, he had her marriage recorded as we read (Esth. II, 16) &c., v. אָדְּמָּטְדָּא; Pesik. R. s. 15 שאין ביניהם גמיסקין Ex. R. s. 32 כתובת גהיקן for there is between them no wedding feast to testify to their alliance. Ib. s. 47 כחב לה גמיסקוס משלו he had a marriage contract written at his own expense; אַטָה לה כ׳ ולואר וכ׳ prepare thou the certificate, and would I could prevail upon myself to lend my signature to it! [Var. in ed. a. Ar. גמיסקין, גמיקון, גמיסקים, גמיסקים, v. Ar. ed. Koh. s. v. במל, note.—The nouns γαμισκος, γαμισκα, as if from γαμίσκω, are not otherwise recorded in the Greek vocabulary, and seem to be cacophemistic perversions; cmp. גמומסית.]

גמומסית .v. גמיקיסום.

וֹבְלִיל, אָבְיר, m. (Part. pass. of נְבָּלִיל, וֹ (=h. בָּלִיל, בּוֹר) finished, perfect. Targ. Ez. XVI, 14.-2) holocaust, entirely burnt. Targ. Lev. VI, 16; a. fr.—3) (=h. בְּלֵה f. (with or without כלריה) entire destruction, extermination. Targ. Gen. XVIII, 21 (Targ. Y. II, v. כָּלֶרָה). Targ. Jer. V, 18; a.fr.—4) concluded, decision. Targ. ISam. XX, 33; a. e.—V. also גְּמַר II, III.

גרמ״ל, ע. גמ״ל.

523 (b. h.) [to tie, couple, load,] 1) to load (good or evil) on, to deal with, esp. to do good to. Gen. R. s. 38 מהוא ג' עלרך תחלה for he was the first to do thee good; צמול דלדם Yalk. Prov. 956.—Sabb. 104° דל הלדם , v. אנמיל דלדם ג' חסד... ג' מסד to be kind, charitable. Ib. שכן דרכו של גוֹמֵל חסדים וכ' (Ms. M. דרכן של גומלי) for such is the habit of the charitable to run after the poor. Yeb. 79a; a. v. fr.— 2) to make even, repay. Dem. IV, 6 אנ"פ שהן כגוֹמִלְּדָן זה אח זה although it has the appearance as if they were repaying each other (by mutual recommendations). Ab. Zar. 61b דרישרנן לגומלרן we reject witnesses suspected of favoring each other; Keth. 24°. – 3) (cmp. בָּבֵּר a. מְּסֵל [to finish,] to wean. B. Mets. 87a on that day שול אברחם וכ' when Abraham celebrated the weaning of Isaac &c.; Yalk. Gen. 93; Deut. R. s. 1 500 (corr. acc.). Pesik. R. s. 25 חרנוק הגמול וכ' a Jewish infant just weaned; a. fr.—4) to ripen, be fully developed. Par. XI, 7 yon'koth are גבעולרן שלא נמלו capsules of hyssop which are not yet developed; (Tosef.ib. XI (X), 7 נְבְיִרוּ).

Nif. נְבְּמֵל to be weaned. Gen. R. s. 53 כֹּבְמֵל weaned from his mother's milk; מי שפחול weaned from the evil inclination (able to resist temptation); a. fr.

Pi. למֵל to take turns.—Y. M. Kat. III, 82b bot. מבל a cow engaged for working in a team in turns; v. גמלָא I, 2.

ch. same, to do one good or evil. Targ. I Sam. XXIV, 18; a. fr.—Y. Hag. II, 77d bot. the whole town stopped work מרגמול ליה חסד in order to show kindness to him (to give him an honorable funeral).—Y.Ab. Zar. III, 42° top בְּמֵיל הרסדא the charitable.

Ithpe. boxes to be laden with; to be bestowed. Targ. Π Esth. V, 2 (Targ. I אטערנה, h. text אטרוב). — Y. Hag. 1. c. לא איהג׳ ליה חסר nobody cared to attend his funeral,

v. supra.

אבל m. (b.h.; גמל [carrier of loads,] camel. Bekh. 8ª. Ber. 56b; a. fr.—Pl. ג' של ערביא וכ' Keth. 67g camels in Arabia can be levied for a wife's portion (קַרוּבָּב);

m. (preced.) camel-driver. Kidd.IV, 13 one must not rear his son to be מכר ג' וכ' an ass-driver, or a camel-driver &c.; Y. ib. IV, end, 66°; a. e. – Pl. בַּבֵּילִרן. Ib. — Y. M. Kat. III, 62° bot. בַּמֵּלֶרוּ his drivers. — חַמֵּר ass-driver and camel-driver in one person (the camel-driver walking by the head of his beast, the assdriver behind), one walking forward and backward, i.e. one who, owing to the loss of the object with which he appointed the central point for the movements of the day (v. עררוב), may walk only from his home to that spot and back. Erub. III, 4 (35a); Tosef. ib. V (IV), 2; Y. ib. III, 21^b top.

אָבְתָּלָ, 'בְּוֹלָ, 'בִּוֹלָ, 'בִּוֹלָ, 'בִּוֹלָ, m. ch.=h. בַּמִּלָּ, Targ. Is. III, 11. Targ. Ps. XCIV, 2. Ib. CXXXVII, 8 /24 Ms.; a. e.—Pl. מַּמְלֵּדֶּא. Targ. Is. XXXV, 4.—Lev. R. s. 4 בַּמְלֵּדֶּא שבירה דגמלית עימיך my benefits which I bestowed on thee.

X 7/23 I c., ch. 1) =h. bos camel. Targ. Lev. XI, 4; a.e.—Snh. 106a (prov.) כי אולא וכי the camel went to ask for horns, and had her ears cut off.—Macc. 5a ברוא ב' ב a flying (swift) camel, dromedary; Yeb. 116a.— Ib. 45a (prov.) במדי וכ' in Media a camel can dance on a kab (bushel), i. e. in Media everything is possible. Sot. 13b; Keth. 67a, a. e. (prov.) לפום ג' שיחנא according to the camel is his load, i. e. the greater the man, the greater his responsibility.—Pl. גַּמְלַרָּא, גַּמְלַרָּא, בַּמְלַרָּא, בַּמְלַרָּא. Targ. Gen. XXIV, 10 sq.; a.fr.—Gen. R. s.38.—Y. Hor. III, 48a bot. אבא רודן דגמלוי Abba Yudan who is busy among his camels; Lev. R. s. 5 דגמלר; a. fr.—2) couple, teaming arrangement. M. Kat. 11b הוה להו ג' דתורא בהדי (Asheri 33 עבוד גּרמלַא) had an arrangement between them to team their oxen for mutual work. Ib. מסקרה he broke the arrangement (Ms. M.; as corrected, עדריה (לגמלא ולא שדריה . . ., v. Rabb. D. S. a. l. note); v. נְמַל Pi. —3) a small bridge, crossboard (cmp. גּשֶׁר). M.Kat. 6b רהוא דלרכא גשרא . . . ג׳ provided there is neither bridge nor crossboard. Snh. 67b, v. אוּסְקוֹיתָא. B. Bath. 21a 'ג

contrad. fr. חירוורא. Snh. 7a, v. פֿוּרָא.—4) large-sized, v. בּמִלְנָא.

אָלְבְּוֹן pr. n. pl. Gamala, in Galilee. Arakh. IX, 6. Tosef. Macc. III (II), 2; Y. ib. II, 31d אול האבא.

Yoma 18^a; Yeb. VI, 4; B. Bath. 21^a Joshua ben G., a highpriest.—Gitt. 30^b Abba Elazar b. Gamla; Bets. 13^b 52^b; Bekh. 58^b, Men. 54^b גומל (Ms. M. בבל).—Snh. 111^a R. Hänina b. Gamla (v. Rabb. D. S. a. l. note), usu. b. Gamliel.

אלמלא, Shek. III, 2, v. אבל.

וו גַּמָלָא .v. בַּמַלָּהוּ.

תְּבְּלוֹנְים m. (deriv. of נְּבֶּל large-sized (bean).—Pl. בּבְלוֹנִים Shebi. II, 8; Kil. III, 2. בּבְלוֹנִים ed., v. בּבְלוֹנִים (v. ed. Zuck. note). Tosef. T'bul Yom I, 1.

גרמ״ל, pl. of גרמ״ל.

אַמְלוֹן. ע. בַּבְּוֹלֶן.

אָבְלְלִאָן m., אַרְלְלִילְאָ f. ch.=h. נְמְלּוֹרָ, large-sized. Sabb. 66^6 שומשמא בי Ar. (ed. נמלא) a large ant.—Ab. Zar. $28^{\rm b}$, v. תּיפּוּשִׁירָאַא.

ארף אור (בּמְלָא) stock of camels. Gen. R. s. 75 (ref. to generic sing. שור חשור השור (Gen. XXXII, 6) it is a popular expression משורהא (as we say in Chald.) the stock of asses, of camels.

Pi. במִם as Kel. Gen. R. s. 38 when a vineyard yields no fruits, מנמברן אורוי the owner cuts it down.

בו ברמירא (בור ברמירא ch. same. Y.Kil.II,27d בְּם ברמירא razed his vineyards. Hull. הוא peel it off and throw it away. Ib. 92b בְּאִים כֹיה ed. (Ar. גוים) peeled it off (on the surface, opp. ברים). Ib. 96a.

Rhpe. אַרגּוֹם אַרבּוֹם אַ אַרבּוֹם אַרבּוּם אַ אַרבּוּם אַרבּוּם אַרבּוּם אַרבּוּם אַרבּוּם אַרבּוּם the chin was razed, detached without laceration from the neck, opp. אַרעקור אַרנים אַרעקור forcibly torn off. Bekh. 44^a אַרעקור the horns are levelled (not projecting), opp. אַרעקור uprooted.

אַנְמַמִּית v. גּוּמָמִירוּ.

אָמוֹמָסִרת. v. אָנְמַסְסִרת.

גרמנילא, v. גרמניא.

וֹבְּמֵע a. בְּמָא I. בְּמֵע אָ בְּמֵע אָ וּבְּמַע

ער (v. מבים) to finish a pit. Targ. Ps. VII, 16.— Denom. אַנְאָבָא.

אָבֶּר, Pi. בְּמֵר, (denom. of מִּלְּבֶּר, v. מִּלְּבָּר, to perfume (clothes) with burned spices. Bets. 22b לְבַבֵּר for the purpose of perfuming clothes. Ber. 53°.

Hithpa. החומבי to be perfumed, soaked with perfume. Sabb. 18a you may put mugmar under the clothes on the eve of Sabbath, ובירובירון ודולכרן ובי and the process of soaking is continued during the entire Sabbath day. Bets. l. c. הברת מחמביר מאלינו the room is perfumed of itself.

רביר ch., Ithpe. מומים as preced. Hithpa. Targ. Cant. III, 6. Targ. Ps. XLV, 9.

ּוְּמֶרָא

אב'ר II (b. h.; cmp. v. גמם 1) to polish, touch up, finish. Y. Sabb. VII, 10° bot. ג' מלאכתו when he gives to his work the finishing touch; a. fr.-2) (in gen.) to complete, end. Pes.X,7 גומר עליו את החלל he reads over it (the fourth cup) the Hallel to the end, v. הַלֶּל.—Tosef. Succ. III, 2 הֹמְרֵדְן בהן וכי on those occasions the entire Hallel is read; Ber. 14^a; Arakh. 10^a; Taan. 28^b. Ber. 13^b רוזר וגוֹמְרָה (after the disciples left) did he take it up again and read the whole of the Sh'ma?-Y. Yeb. II, beg. 3° הבראה לומרת coition consummates the levir's marriage (Bab. ib. 18a קנרון גמור קנרון), v. מאמר.—Y. Ber. VI, 10d top ג' מלאכול after he has finished eating; a. fr.—Euphem. to gratify the sexual appetite. Kerith. II, 4. Pes. 87^a (play on Gomer, Hos. I, 3) מהכל גוֹמָרִים בה all people could gratify their lust on her.—וֹגוֹי (abbr. 'לגוֹי, וג') and one finishes (the sentence quoted)=and so forth, &c., a clerical term used in Bible citations to save the writing out of the entire quotation. Hull. 98a. Gen. R. s. 51, beg.; a. fr.—*Part. pass. מַמוּרָה, f. מְמוּרָה finished, complete, real, valid. Kidd. 40b, a. fr. בריק ג' a perfectly righteous man (without faults); רשע ג' a wicked man throughout (without any good quality). Yeb. 18b, a. fr. קנדין גי real (legal) possession.—Pl. במררות במררות, המררות Hull. 89a; a. fr.— Bets. 2b, a. e. בצרם ג' perfectly developed eggs (with shells), v. infra.—3) to destroy. Pes. 87b (play on Gomer, v. supra) בוזר וגמרו (Ms. M. גמרו וגמרו) they plundered and destroyed (they destroyed thoroughly).-4) to conclude, determine, decide. Kel. XVI, 1. Ber. 17a מַוֹר בכל לבבך וכ׳ be determined with all thy heart &c. Shebu. 26^b ג' בלבו he resolved (vowed) in his heart, opp. דוציא בשפחרו; Hag. 10a. -Erub. 13^b, a. fr. מכנו וגמרו they were counted (their votes were taken) and they decided.—Snh. III, 7 (42a) גמרו when they had closed the case (being ready for publishing the sentence); a. fr.—5) to draw a conclusion by analogy. Sabb. 96 סירה" מרברה העברה מרברה מיוה" ג' העברה מרברה מיוה" one forms an analogy between the expressions heĕbir &c.; a. fr.—6) to be fully developed. Tosef. Par. XI, 7, v. מַמֵּל.— עלם למורות. v. supra.

Pi. לגמר (גמר בקשו לגמר בי 1) to destroy. Pes. 87 איז בי 1) to destroy the possessions of Israel in her (Gomer's) days, v. supra.—2) to develop, mature, ripen. Y. Shebi. V, beg. $35^{\rm d}$ (בּרַרוֹרִרֹרִי מַבְּמַרוֹרְ וֹכֹי their fruits ripen only every three years.

(ed. Lag. דְּרַבְּרַר, corr. acc.); a. fr.—Pes. 55^a בְּרַרְּרָן we dare finish a work commenced. Ib. אַרְבָּר ארן ארודולר לא to finish is permitted, but not to begin; a. fr.—2) to consume, destroy. Targ. Job I, 16. Ib. XXII, 20; a. fr. (also Pa.).—3) to end, cease. Targ. Ps. XII, 2 אַבְּרַרְּרָן they are gone. Targ. Prov. V, 11. Ib. XXII, 8; a. e.—4) to conclude, derive. Hull. 98^b מַבְּרַרְּרָנָרְ וֹשׁ now let one draw a conclusion from this (by analogy)! Ib. בַּרַרְרַנְּרָנְרָ בִּרְרַרָּנָר, from an exception we draw no conclusions; a. fr.—5) to be perfect, ready to answer, to know well. [Targ. Y. Deut. VI, 7 בוודרובן, read בוודרום, v. infra.]—

Part. בַּמֵּיר. Sabb. 63ª והוה נְמִירְנַא ומ' and I knew well the whole Talmud (v. Rabh. D. S. a. l.). Taan. 7ª bot. של הוו ג' who are learned; ib.b top מפר הוו ג' they would be more learned; a. fr. - Whence: to learn by heart, esp. to learn traditional law (cmp. בְּרַס II). Targ. Job XXII, 22 (h. text איניש והדר ב.).—Sabb. l. c. איניש והדר one must first learn traditions, and then he may reason; Ab. Zar. 19a, v. ברכת ... במרינן II.—Ber. 43a ... ברכת ... במרינן and we are not sufficiently familiar with the laws concerning grace at meals. Yoma 29a מַרְגָמֵר בעתרקא וכ' to remember well something old (to refresh the memory) is more difficult than to commit to memory a fresh thing. Sabb. l. c. למרגמר מרנרה from whom to receive traditions. Sot. 36b לא הוה קומר he could not remember; a. fr.-Sabb. $96^{\rm b}$ גמרא גמרא they (the scholars) know it by tradition; ib. 97a ג' לה they have a tradition, it is a well-known maxim. Snh. 37b bot. Sot. 34a. Gitt. 47a; a. fr.

Pa. אַבְּער to finish; to consume. Targ. Job XXI, 13 ed. (Ms. בְּּעִרִידְ Part. Pe.). Ib. XIII, 28; a. fr.

Ithpe. אָבְּמֶר to be finished; to be destroyed. Targ. Job XXIII, 17. Targ. Ps. CIX, 23.—Targ. Y. Num. XVIII, 14 רְהַבְּטֵר (h. text רְתַבֶּט (h. text רְתַבֶּט). Targ. Y. Ex. XXII, 19 רְהַבְּטָרוּן (h. text רְתַבְּטַר).

m. (preced.) finishing, last touch; consummation. Sabb. 103a, a. fr. למלאכה the finishing work.—Snh. 6b; a. fr. ג'דרן close of legal proceedings.

The ch. 1) same, finish, perfection, beauty. Snh. 8b, a. e. ב' מרנר וכ' ג' ריכא, v. preced. Targ. Ez. XXVII, 24 ב' מרנר וכ' the perfection of all valuable things (h. text מכללרם). Ib. XXIII, 6 ed. Lag. (ed. גמרר, h. text הכלון). Ib. 12 (h. text מבלון).—2) (cmp. מבלון) carbuncle, a precious stone. Targ. Is. LIV, 12 (h. text מורך).

אר f. (v. לְּמֵר II, 5) memorizing of verbal teachings, tradition. Ab. Zar. 19abot. 'הנ"מ סברא אבל ג' מחד רבא וכ' (v. Rabb. D. S. a.l. note) this refers to reasoning (dialectics), but as to traditional laws (rules &c.), it is better to study only with one teacher, in order not to be confused by varying wording; Yalk. Ps. 614.—Gitt. 6b הא ג׳ היא וג' this is merely a tradition (not to be arrived at by way of reasoning) and one may not have heard that tradition (and yet be an able man). B. Mets. 33ab ל verbal study (opp. to משנה which had been put to writing). Arakḥ. 29a המרה (not גמור) Rab had his own tradition about it (had it from his teacher that the Mishnah was corrupt). Erub. 60° ג' גמור זמורתא תהא if it is a tradition, learn it by heart, let it be like a song (the wording of which you dare not change); Sabb. 106b; Ab. Zar. 32b; Bets. 24a (variously interpreted in comment.). –Yoma 14b, a. fr. אם משמרה as a tradition (without knowing the reasoning process, cmp.ib. 33a bot. ג׳ גמרדנא

(21); a. fr.—G'mara, that part of the Talmud containing those discussions, decisions &c. which, after the reduction to writing of the Mishnah, were the materials of verbal studies until they, too, were put to writing.—Abbrev. (21, a clerical mark in the Talmud Babli editions, to indicate where the Mishnah ends, and the G'mara begins.

לְבְּׁלֵי (infin. Pa. of לְבֵי (גמר entirely. *Targ. Job XXX, 24 Ms. (ed. לְּבִי רְבּרָה -Pes. 55 b. B. Kam. 35 b; a. fr.

בְּיִרה, Y. Shebu. III, 34^b bot., v. בְּיִרה, צְּבָּיִרה.

মুনুমূর m. (Denom. of মুনুমূ) a teacher of traditions. Pes. 105^6 .

ערבון (cmp. כמש) to contract, bend. Yoma 67° Ms. M. 2 (v. Rabb. D. S. a. I. note 20) דימנין רומים ולא חזר לרה sometimes the animal's head (in falling) is bent, and he (the man) cannot see the chord.

Pa. פֿבַּרשׁר same. Ib. ed. זיכנרן דג׳ לרה לרישרה אינריה the animal may bend its head, and the man may not think of looking after the chord.

אָלָם, c., רְבָּלָ, רְבָּלָּ, f. (b. h.; גנן) a fenced-in place, garden. בּוֹלְבָּן paradise, place of future reward, opp. גרְּדִינְּם . Pes. 54^a; Ned. 39^b; a. fr.—Gen. R. s. 15 beg. גן the garden was larger than Eden (Eden was a portion of the garden, ref. to Ez. XXXI, 9). Taan. 10^a and the garden was one sixtieth portion of Eden.—Gen. R. l. c. כפרגר שהרא נתונה בגר׳ like a spring in a garden. Kil. II, 2 זרעונר גנדה garden plants. Ex. R. s. 31 גלגל שבגר׳ the wheel works of the well in the garden; a. fr.—Trnsf. (cmp. hortulus a. $\chi \tilde{\eta} \pi \sigma \zeta$) woman. Pirké d'R. El. ch. XXI אין גן אלא האשה וכי gan (Gen. III, 3) means woman who is compared to a garden (ref. to Cant. IV, 12), מה הגנה זו וכ' as a garden &c. Cant. R. to IV, 12 בַּנַחר נעולה והרא מחגניא my consort (Israel) is closed (chaste), and yet defamed.—Pl. גַּבּוֹרה. Lev. R. s. 3, beg. better off is he who owns גרנה one garden and &c. ממר שנוטל ג' של וכ' than he who takes other people's gardens on half-shares; a. fr.—Gen. R. s. 85 חורש בגנות (euphem. for sexual intercourse).

אָנָא, v. וּנְכָא I a. הכר.

הַנְּצָאַה, ע. הַנָּאָה. גְּרָנָאָה.

אבן m. (גניי) disgrace, shame, blame; obscenity. Ab. Zar. 46^a a byname אל of reproach, (cacophemistic, opp. הוד אבר לגי). Kidd. 33^b; Y. Shek. V, 49^a bot. לעיבות one says 'they looked after Moses' (Ex. XXXIII, 8) with the

purpose of fault-finding; Tanh. Ki Thissa 27. Meg. 25^b בל וכ' לב' וכ' אלל. . . המקראות של words in the Torah which, as they are written (v. בחרם), have become obscene, are in reading changed &c. (בחרם שלל changed into שמל לנ t would be offering an insult to him; a. fr.

ch. same. Targ. II Esth. I, 2. Targ. Y. Lev. XX, 17; a. e.

Pi. הַיּרְ מָּנְבְּרֶךְ אַת עצבון to keep behind. Ex. R. s. 5 היי מָנַבְּרֶן אַת they kept themselves at a distance from Moses and then withdrew.

Nif. נְּבְּבֶּב 1) to be stolen, kidnapped. B. Mets. III, 1. Gen. R. s. 84; a. fr.—2) to be deceived (sub. העד). Tosef. B. Kam. VII, 8 sq.; Mekh. Mishp. N'zikin, s. 13.

Hithpa. הדין מין אַנְבְּבִים to sneak in. Pesik. R. s. 21, הדין מין מין they used to have stealthy intercourse &c. Mekh. l, c. יבי אחר וכ' who steals himself (into the college room) behind a neighbor.

Pa. בַּלַיִב 1) same. Targ. Jer. XXIII, 30.—2) to go round about. Keth. 19^{α} כֹ רֹכ לֹכוֹה לֹךְ רֹכ 0 thou cunning man, what is the use of thy going round about?; Yeb. 91^{α} ; B. Bath. 133^{α} גנובא גנבר Ms. R. (ed. גנבא גנבר, ברכר, acc.).—Part. pass. בַּלַבָּל crooked. Targ. Jud. V, 6 (עללקלי / h. text (עללקלי).

בָּבֶּב בפני m. (b. h.) thief. Y. Snh. VIII, 26b top בָּבַב בפני if one carries an object off in the sight of witnesses, he is a thief (amenable to the law Ex. XXI, 37), if in the owner's presence, he is a robber. B. Kam. 57a

בַּנַב

בְּפַרּדְ

since he keeps himself hidden אול לי he is a thief (not a robber). Ib., a. fr. ליסן ושל he pleads that a thief had stolen the object in his charge. Snh. 26^b ליסן ג'ג a thief (a laborer or tenant who takes fruits) in Nisan or in Tishri is not a thief (to be considered unfit to testify in court); a. fr.—Pl. בַּלְבֶּרֶל, בַּבֶּרֶל, Tosef. B. Kam. VII, 8; Mekh. Mishp., N'zikin, s. 13; a. fr.

תַּבֶּר m.⇒הַנֶּיבָת q. v.

NDDA, v. nea ch.

אָנִיבָּה, ע. הַבָּיזָאָ.

בּנֶבְרּוֹת f. (denom. of בְּנָבְרּוֹת inclined to steal. Pl. בּנָבְרּוֹת. Gen. R. s. 45, v. הּוֹנֶבֶת

אלברי, אוברי, some ed. במנות לופרי, אוברי, אוברי, אוברי, אוברי, בינות אוברי, בינות אוברי, בינות אוברי, בינות אוברי, בינות היוברי, בינו

אָרָבֶּרָא ginger, v. יְבִּירָבְיָא.

לביב ל (גיב) thief. Gen. R. s. 92 גיבא בר ג' thief (Benjamin), son of a thief (Rachel); Tanh. Mikk. 10 (ref. to Gen. XXXI, 19).

א בְּבְּרְרֵרְן m. (γιγγίδιον) gingidium, a kind of chervil (bitter herb; v. Sm. Ant. s. v.). Υ. Pes. II, 29° top (expl. המכה).

הְלְבְּרְלֹוְן , בְּלְבְּרְלֹוְן , וּבְּלְבִּרְלֹוְן , וּבְּלְבִּרְלֹוְן , m. (cingulum) girdle, v.

בּלְבְּלְרן .v. גנגלים.

אנדר (צבדר בער היים און: cmp. דבר to be rounded, v. בדר ווווי cmp. אודר; v. Nöld. Neusyrische Gramm. p. 39) to roll. Targ. O. Gen. XXIX, 3; 8; 10 (ed. Berl. דבר, v. Berl. Targ. O. II, p. 10; Targ. Y. ib. 13 הוה, some ed. בדר און Targ. I KingsXIV, 10 ממא דמְנּנְהְּרִרְן בּגוּלרּלא (Var. בער הגלל as they roll with a (threshing) roller (h. text רִיבער הגלל (Rashi באר)) and let him roll it sixty times. Ab. Zar. 28° ונרגלרר (some ed. ונרגלר).

Ithpa. אִרְבְּרָבּר. to be rolled; to roll one's self. B. Kam. 35° ארגנדר. בקרטמא א. Ms. M. (ed. למקלירה ואַרְבּּרָרָר. ע. Rabb. D. S. a. l. note) to burn the stack in order to roll himself in the ashes. Ib. קיבְּבָּרָר בקרטמיה Ms. M. he did roll himself in its ashes. Gitt. 77° ארג' גרטא Ar. (ed. אול, Rashi to Sabb. 80° quotes (ארג') the letter of divorce (thrown over

to the woman) rolled and fell &c. Yeb. 17a (prov.) אבף רכי לובר הבי the large and the small measure (both instruments of fraud) roll together and arrive at hell, and from hell &c., i. e. all the low elements meet in those Babylonian places.

לְּכְּרַ II (גרר, cmp. בְּרַב, Hithpa.), Ithpa. אִיבְּיָב, to lord it. Taan. 23^b שלר she lords it over me (being proud of her beauty; (Ms. M. אוא ומרדא לידו.).

ענדריפס, v. preced.

וֹבְּנַחוֹ, v. הַנַּבוּ

ַתְּבָּוּ, דְּבָּוּ, v. אַנָּ, v. אַנָּ

גנר .v. גנר.

אבור (בּאָבָה) cunning. Keth. 19a, v. בְּנָב Pa.

אָנרּבֶּרָא m. (גנב) stolen, secret. Pl. אָנרּבֵּרָא. Targ.Prov. IX, אַנרּבֵרָא.

אָנוֹכְּרְבְּאָ I f., אָבוֹן m. (גובו) tail. Targ. Job XL, 17 Ms. (ed. הונברה). Targ. Y. Deut. XIV, 9 גּוֹנְבֶרה Sabb. 77^b. M. Kat. 17^a; a. e.

בְּלֵיבוּלְאָא II f. (בּנֹבוּ) 1) theft, stolen object, v. בְּלֵבוּ בּלְיִאָא (ע. בּלֵב fallacious reply (ע. בָּלֵב Ab. Zar. 44b מַלֵּב wherein lies the fallacy of his answer? Ib. בְּלַבְּבְּחָדוֹת its fallacy comes in from here (consists in this).

*מן, הוונית, בין, מון, הוונית, cmp. מלדן, a sort of parasol made of osier and used by field laborers. Kel. XVI, 7 געוגנית העני Ar. (Mish, געוגנית pl., Talm. ed. הנוגנית, Maim. comment. ed. Derenbourg גְּעִוֹנֶתְּיִ (Ar. a. R. S.: the poor man's baa.]

אנדין m. (גנאי shame. Y. Yoma VI, 43° the order of confession is אנדין שועו דוטאו in order not to mention ישראל the shame of Israel (by bringing the name of Israel in direct connection with משער as the harshest of the three expressions).

עררה, Y. Shebi. VI, 36°, v. אָבָּבָּ.

אור (בוֹל m. (בּוֹל baldachin (the Greek θάλαμος), bride-chamber, state room. Cant. R. to I, 4 (play on ganno, ib.IV, 16) לְּבַּוֹלֵי to his state room (the Tabernacle). Ib. to V, 1; Num. R. s. 13. Pesik. R. s. 5.—Num. R. l. c.

33

מהו ביר בהולה וכ" ganni (Cant. IV, 16) means "my state room"; as the bridal curtain is embroidered in variegated colors, so was the Tabernacle &c.; a. e.

בנרך

רְבַּרְבָּא, אַבַרְבָּא, יוֹבָרָא, אַבַרָּבָּא, ch. same; 1) cover, shade, baldachin; esp. bridal chamber, state-room. Targ. Y. Gen. XIV, אולנא cover. Targ. Is. IV, 5 בגנון (read יבג', ed. Lag. כגנין, h. text הפה). Targ. Job XV, 32 Var. his enclosure (v. בּרַלְחֵא) shall not be גענא ed. Lag. (ed. a (wreathed) state-room (h. text רעננה; cmp. Cant. I, 16). Targ. Y. Ex. II, אר׳ דהרלולא . Targ. Ps. XIX, 6; a. e.—Y. Yeb. XIII, 13° bot. עבר לה גנון if a bridal room is prepared for her. Y.Ber.II,5ª they went מיעבר גַּנוֹלֶרה יבר' וכ' to prepare the bridal chamber of &c.; Bab. ib. 16a שברון ליה גננא wreathed the bridal chamber of &c. Ruth R. to I, 17 (sect. 3) [read:] דיהא גנונה חסר וכי that thy state-room in the hereafter have one jewel less than &c., i. e. that the jewel given thee in this world be deducted from thy future reward.—2) (v. נגל couch, lreeding place. Targ. Job XL, 22. Ib. 31.

ַנְּרָרִים .v. גְּנָרִנְרם,

קלרכור f. (v. בְּלוּדְרָ couch.—Pl. הְלוּכְרּוֹח Y'lamd. to Deut. X, 12 quot. in Ar. (ref. to בַּבְּבֶּרֶם, Cant. VIII, 13) when the students at college sit 'A 'A arranged by couches (school forms).

f. (v. נַּרָ (hortulus,) garden at the house, pleasure-garden. Targ. Y. Ex. II, 21.—Ber. 43b. Y. Kidd. IV, end, 66^d של ירק vegetable garden; a. fr.—Pl. גנוּנְרָתָא ,בּנוּנְרָתַא ,בּנוּנְרָתַא . B. Bath. 68a b.—Esp. (בּן עֵבֶּן) paradise. Targ. Y. Gen. XLVI, 17; a. e.

pr. n. f. G'nunitha, (gardener) legendary name of Esther's attendant for the third day of the week (with ref. to Gen. I, 11). Targ. Esth. II, 9.

אָנוֹגְנִית .v. אָנוֹגְנִית.

הָנרְסִים, pl. הָנרְסִין, הָנרְסִים, v. אָנרְסִים,

אָנְרְסָא. ע. גְּנָרְסָא.

אַכרסַיַרא a. אַנרסַיַרא , v. אָנרסַראָ a. אָנרסַיַרא.

וּנִרסַירא, ע. גְּנִרסַירא.

אָרנֵרסֵר. ע. וְגַנוֹסָר.

בורי, אנרי) f. (גלורי, v. לבורי, blame, disgrace. Pes. X, 4. Arakh. 16a may be induced to speak of his shortcomings; a. fr.

XTTD3 ch. same. Targ. Y. Gen. XXXIV, 14. Targ. Koh. V, 5.

[to cut off, set aside,] 1) to save, hoard up, reserve. B. Bath. 11a; Tosef. Peah IV, 18 מבותיך בנוד וכ׳ thy ancestors saved (treasures) and increased the savings of their fathers. Ḥag. 12a למי גְּנָזוֹ for whom has He reserved it?; a. fr.—Part. pass. בנהו reserved. Pes. 119^a; Snh. 110^a.—2) to remove from sight, hide (in order to prevent desecration). Tosef. Sabb. XIII (XIV), 5; Sabb. 116a. Meg. 26b a book of the Law in a state of decay גוֹנוִין אותו וכי is buried by the side of a scholar; a. fr.-3) to declare a book apocryhal, to suppress, prohibit the reading of. Pes. 56a ג' ספר רפואות suppressed the Book of Remedies. Sabb. 115a אָלְ הוֹאָא אוה עליו וונדו he (R. Gamliel junior), too, gave orders about it and suppressed it; Tosef.ib. XIII (XIV), 3; a.fr. —Sabb. 30b בקשו חכמים לְגְנוֹז וֹכ׳ the scholars wanted to suppress (declare uncanonical) the Book of Koheleth;

Nif. משני 1) to disappear, be hidden. Yoma 52b יבין נְגְנְוָה וּכֹי when the Holy Ark was removed, there disappeared with it &c.; Tosef. ib. III (II), 7. Tosef. Sot. II, 2 מגילתה נגנות וכ׳ the scroll used for the suspected wife (סוטה) was hidden away under the door pivot of the Temple; a. fr.-2) (of books) to be prohibited, suppressed. Sabb. 13b מלמלא הוא כ׳ וכ׳ but for him, the Book of Ezekiel would have been suppressed; Hag. 13a; Men. 45^a; a. e.

ch. same, to save.—Targ. II Kings XX, 17.—Part. pass. בְּרָדֹא, f. בְּרָדְא 1) hidden, stored up, reserved. Targ. II Chr. XXXIV, 15. Targ. I Sam. XXV, 29.—Pl. גָּלָרוָדֶר, גּלִיזָן. Targ. O. Deut. XXXII, 34. Targ. Hos. XIII, 12.— Targ. Prov. XXX, 18.

Ithpe. ארוביד to disappear. Targ. Y. Num. XX, 2; 13.

m. (b. h.; preced.) store, treasure.—Pl. בְּלַוֹרָם, constr. הנור של וכ׳ Pes. 119ª ברח הנורו של וכ׳ Korah's storehouse. Ib. 118^b bot. בית גּלְנֵיהֶם Ms. M. 2 (Ms. M. 1 גנדרר ed. גנרודה, corr. acc.).

לְבְּלֵּלֶא, constr. לְבְּלֵלֶא, ch. 1) same. Targ. I Sam. XXV, אַכָּד Targ. Y. Deut. XXXI, 16 הַכָּד .- Pl. הָלָדרָן, לְּכְּדֶּלְא, גְּלְּדֶּלְא, Targ, Ps. CIV, 13. Targ. Hos. XIII, 15. Targ. Y. Deut. XXXIII, 19 the hidden treasures.—Koh. R. to XI, 1 [read: רעול לבר גנזר דרדר וכ׳ and go into my treasury and take from there seven suits of clothes.-2) garments kept in the royal treasury (cmp. Koh. R. l. c., a. מכרולא). Targ. Esth. I, א גוור מרלחא fine woolen garments. [Ab. Zar. 35^b, v. גוווא I.]

גָּנְזַפֵּרֵיה .v. גָנִזַפַרִיה.

*גנן אָנן f. (b.h. pl. גנן אָנן אָרם, with format. אָנן, cmp. רדק) treasury, store. Gen. R. s. 61 (homiletic interpret. of קטורה, cmp. כזה שהוא חותם ג' ומוצאה וכ' (קורטור (not ומוצראה) like one who seals up a store and finds it sealed and knotted; Yalk. ib. 109 געוזבא some ed. (corr. acc.); ib. Chron. 1074.

*דְּבַבַּרַרְאָל (v. next w.) of Ginzak. Y. Ber. II, 5b top Benjamin of G. (Nidd. 65a מנימרן סקסנאה).

pill, pill pr. n. pl. Ginzak, Gazaka, a city in the North of Media Atropatene (v. Neub. Géogr. p. 375). Kidd. 72a; Yeb. 17a, expl. כהר גוון (II Kings XVIII, 11). Ab. Zar. 34^a; 39^a; Gen. R. s. 33 (mentioned in connection with R. Akiba); Taan. 11b (v. Rabb. D. S. a. l. note 7). Treat. S'maḥ. ch. XII.

לם (ע. ארות) to groan, esp. 1) (with or without נילבון to sigh heavily under an attack of angina pectoris.

Tem. 15^b; B. Kam. 80^a; Tosef. ib. VIII, 6; Keth. 60^a.—

2) to cough and spit blood. Gen.R.s.32, end בי ג', Tanh. Noah 9 ב' נוכוחה בי ג', צי הוום.

תביי I ch. same, to groan, rumble (of the underground thunder at earthquakes). Ber. 59° גיל (Ms. M. אַנָה (Ms. O. גּּנְהַא), v. גּנְּהָא.

Pa. פּבָּד same, esp. to utter disconnected sounds (staccato), opp. to יליל to utter a trembling plaintive sound (tremolo). R. Hash. 34°.

*וון to cut, pass swiftly. Targ. Ps. VIII, 9 Ar. (ed. הְבֹרק, h. text עובר).

Pa. הַּלַּבּי to castrate. B. Mets. $90^{\rm b}$ top they take them stealthily יְמְנַּקְּחִיךְ ירוּדוֹן (Ms. M. , וּגדוּדוֹר, v. Rabb. D. S. a. l. note). במנחין prob. misread for מגנחין, a. מַגנחין, denom. of אַנְינִיין, denom. of אַנְינִיין, t. Cmp. form of letters, Sabb. XII, 5; $103^{\rm b}$; $104^{\rm b}$.]

רבר, גבר, (cmp. בָּבָה) to cover, be covered.

Hithpa. הְּחְבַּבְּּה to make one's self reprehensible, to be-come repulsive. Ḥag. 15b' ומה למִּרְבַּבָּּרן בהו ומי if such regard is paid to those who abuse the knowledge of the Law &c., opp. והובר מניה Kidd. 41a he may see in her דבר מניה עלרו something objectionable, and she may be-come repulsive to him. Yoma 78b, v. אֵיבָה. Keth. 65b; a. fr.

Pa. אַפָּל (with שׁנָּל to cover, protect. Targ. Is. IV, 5. Targ. Y. Deut. XXVIII, 15.

Af. אַבְּכֵּי to cause to lie down. Targ. II Esth. I, 3 (2) (2) and made them lie down (for meals),—Snh. l. c. they had a bed בְּבְּבֶּי עֵבְּהוֹ מַבְּבֶּי עַבְּּהוֹ וִבְי upon which they made strangers lie. Num. R. s. 18; Tanh. Korah 10 וּאַנְרְהֵדֵהוֹ וִכֹי and made him lie down on his bed; Snh. l. c.—B. Mets. 84^b

[read:] אַגְנֵיִין בעיליתאר hide me, I pray, in my room (v. Rashi a. Rabb. D. S. a. l. note 7). Ib. [read:] אגניתיה אניתיה I kept his body in his room.

Ithpe. אֵרְהַבּּפֶּר (v. preced. Hithpa.) to be disgraced, become repulsive. Targ. II Chr. XV, 16.—Y. Ab. Zar. III, 42° bot. [read:] דלא יהוון מִירְהַבּּפֶּר בּי לומבּרָי לו that they may not be disgraced through me (be ashamed of me). Sabb. 140^b מַרְרֵי לְּהַבּּבְּיָא בְּרֵּה מַרְּבָּי something by which she is exposed. Keth. 65^b בְּיִרְאֵּבְרִי let her look repulsive (her husband being dead).

קנב .v. גנרבד.

אָנְיבֶּא, וְּנִיבֶּא, pr. n. m. *G'niba*. Gitt. 31^b; 62^a. Y. ib. VI, 48^a bot. יבי אראפק וכי as in the case of one G'niba who was carried out to be put to death.

הוות f. same; א deception. Y. Snh. VI, 23^d bot., sq.

אַרְרִיבְּי, אַרְבִיבּוּ, לְבִיבְּי, ch.=h. הְּנֵיבָּה. Targ. Y. Ex. XXII, 2 sq. (O. אָנִיבָּחָא,); a. fr. -Pl. אָנִיבָּחָא. Ab. Zar. 26^a עבוד ב' committed thefts.

קנרגר hunter, v. קנרגר

וֹלְנְזָא, אָנְדָא, אָנְדָא, בּיִנְזּא, וּבְּנָדְא, בְּיִנְא, וּבְּנָדְא, בְּיִנְא, בּיִנְא, בּיִנְא, בּיִנְא,

לְּבְּעְּדְהְ f. (גנו) removal of sacred objects. Sabb. XVI, 1 מונים ב' must be removed (in case of their being unfit for use). Meg. 26^b זו היא גְנְרְנְחָן this (their use for shrouds) is their removal.—[Pes. 118^b ברות בנרות עוברות עוברות אוברים).

אָנַאַר .v. גְּנַאַר.

גְנִינִים .v. בְּנִינִים.

לכרך, v. בכרך ch.

אָרָכְּיַאָּ, אַרְּכְּיִלְּאָ (לְּבֹּלִי) f. (adopted fr. γένος) gens, family, gentry. Targ. Y. Ex. XII, 47. Targ. Y. Deut. XXIX, 17.—Targ. Y. Gen. VI, פּ וּרִיסָרוּ הְּנִּיסְרָוּא הְּנִּיְסָרָוּא הְּנִיסְרָוּא הְּנִיסְרָוּא הְּנִיסְרָוּא הְנִּיִסְרָוּא הְנִּיסְרָוּא הְנִּיסְרָוּא הְנִּיסְרָוּא הַנִּיסְרָוּא הָנִיסְרָוּא הַנִּיסְרָוּא הַנִּיסְרָוּא . Targ. Y. Deut. X, 6. Targ. Y. Num. XXVI, 7 (some ed. אַרְסַבְּירִא . .). Targ. Job XXXI, 34; a. e.— Masc. pl. הְּנִיסַבְּּרָיּא. Targ. Ps. CVII, 41, v. next w.

אָנְרֶסְּדְּא, וְּנְרְסְּדְּא, m. pl. (v. preced. a. אָרָיִסְיָא) nobles, gentry. Targ. Y. Gen. XXXVI, 29 sq.; Deut. II, 12 (some ed. קרָרְא. . . . , corr. acc.; h. text רוֹרִי

וּרַכְּרַסָרן, ע. אָנַרְסָרן.

יייםר, v. גרפרקה.

אניסא, v. אניסא.

(b. h.) to protect, surround. Denom. 3.

ch. same. Targ. Zech. VIII, 4.

Af, אָבּרן אַבּרן אַבּרן, אַבּרן אַבּרן, 16 (some ed. אָבּרן, אַרן, 17 אָבּרן, Y. I אָבּרן, h. text סגר Targ. Ex. XXXIII, 22. Targ. Is. I, 6; a. fr. (interchanging with אַבּרָר בַּאַבָּאָ .—Sot. 21^a does protect, contrad. fr. אבּרָר לאַ מגנא to rescue. Keth. 77^b אברנר לאַ מגנא will it (the Law) not protect (me)? Ab. Zar. 15^b bot. מגנו עלרודו they (the bucklers) protect them. Ib. 16^a מגנו עללוון they (the Persian soldiers) protect us.

m. (denom. of בַּן) gardener. Lev. R. s. 5.—Pl. בַּנִידְ Kel. XVII, 1. Yoma V, 6; a. e.

אָרָקָא, אָרָאָן ch. same. Y. Snh. II, end, 20^d; Gen. R. s. 80, v. אָנְיּבֶּרָא.

אַנַנאַ, ע. אָנַנְאַ.

וְּנִרְסָא, ע. אָנְרָסָחֹ.

גנברא .v. גנסרר.

*אַבְּוֹלֵים אַפָּג. — Pl. אַנְפֵּר . Targ. Mic. I, 16 (ed. Lag. a. oth. יְבִּילָם, v. אַנְיפָא. אַנְרָפָא.

אָרַנְּיַא, v. יְבָּנְנְתָא.

DaI m. falcon, v. 73.

Di II m. (v. next w.) the thick part of the web, border, hem. Tosef. Sabb. XII (XIII), ז הגם (Var. האם; Y.ib. XIII, beg. 14° הגם, corr. acc.), v. און, Bab. ib. 105° מל הגם (some ed. הוכם).

אָבּלְּ eh. f. (sub. מִרְדָּה) large quantity.—'אֹב intemperately. Esth. R. to I, 8 יוֹ בומן שאחן ג' because there (at the Persian court) they used to drink immoderately.

ΧΟΫ, ν. ποΫ.

260

למר (denom. of סבילה לסה. הסה אמרלה למו (denom. of סבילה לסה. אמרלה למו במינו ולא העסוד במינו ולא מו שנא הוא וואר (ref. to העסוד להוט וואר אווי (מוט העסוד להוט העסוד להוט להוט העסוד להוט העסוד להוט להוט העסוד להוט העסוד להוט להוט העסוד להוט העסוד להוט העסוד להוט העסוד להוט העסוד להוט להוט העסוד להוט העדי להוט העסוד להוט העדי להוט העסוד להוט העסוד להוט העסוד להוט העסוד להוט העסוד להוט העסוד להוט העדי להוט העדי להוט העסוד להוט העדי להוט העסוד להוט העדי להוט העיד להוט העדי להוט העיד להוט העדי להוט העדי להוט העדי להוט העדי להוט העדי להוט העדי לה

רום בווו (with or without רוד f. (סבּווו) (with or without רוד) presumptuousness. Succ. 29^b. Kidd. 49^b; a. fr.

ארות שרינין ch. same. Targ. Ps. X, 2. Ib. CI, 5 גסות שרינין haughty look; a. fr.

אָרָסְאַרָא, ע. יְנִּסְאַרָא.

אַרְעָּבְּיּל f. (castra, v. אַרָטְבָּרָ) military camp, fort. Sabb. 121° אנשר ג' של וכ' Ar. (ed. גרסט', גרסת', ערוט', v. Rabb. D. S. a. l. note 1) the Roman garrison of Sepphoris. Ber. 32^b (Ms. M. גיסט׳, Yalk. Is. 332 ועל כל לגרון (גסתרא ילגרון בראחר בו שלשים ג' וכ' Ms. M. (v. Rabb. D. S. a. l.) for each legion (of minor planets in the constellations) I created thirty camps, and for each camp thirty squares, ע. קרטון -Sot. $13^{\rm b}{
m sq.}$ בית וכ' אצל הרשעה מלכות מלכות שלחה the Roman government sent to the camp of Beth Peor; (Yalk. Deut. end לכוח Pesik. Zutr. Deut. p. 134 מלכוח (של חצרה ושל בית וכ').—Hence: pr. n. pl. Castra. Lev. R. s. 23 כגון ג' לחופא as Castra is hostile to Haifa; Lam. ${\bf R.}$ to I, 17 קסטרא. -Pl.תקסטרא. Gen. R. s. 28 אריות ; Yalk. ib. 47 'חרילות גר', read אחליות וג', v. אחלית, v. אחלית, -*2) (cmp. castellum) reservoir. Lev. R. s. 15 Ar., Var. קוצערא (cisterna, κινστέρνα) cistern (not extant in ed; B. Bath. 16a